

Univerzita Pardubice
Dopravní fakulta Jana Pernera

Redakční a publikační systémy pro správu webu
Marek Heliemek

Bakalářská práce

2009

Anotace:

Cílem této práce je vytvořit průvodce redakčními systémy, udělat jejich srovnání a v závěru doporučit čtenáři redakční systém, který bude pro jeho projekt nejlepší.

V úvodní části se autor věnuje začínajícím uživatelům redakčních systémů a popisuje, jak vznikaly redakční systémy, jak se instalují a jaké jsou možnosti jejich rozšíření.

U vybraných konkurenčních systémů bude provedeno srovnání. Dále pak v praktické části autor prezentuje své projekty a vyzdvihuje výhody či nevýhody srovnávaných systémů.

V závěru je uvedeno doporučení, který redakční systém si vybrat pro určitý typ projektu.

Klíčová slova:

CMS, Redakční systémy, Drupal, Joomla, WordPress, phpBB, phpRS, CMS Made Simple, Webnode

Title:

CMS – content management systems for web

Annotation:

The aim of this work is to create a guide to editorial systems, compare them and in conclusion recommend the reader an editorial system, which would suit his project well.

In the introduction the guide focuses on users beginners and describes how were the editorial systems created, how to install them and what are the possibilities of a further spread.

Some of the systems are very similar. That is why there will be presented a comparison between several chosen ones. Further the author introduces his projects and highlights the advantages and disadvantages of compared systems.

In the end arises a recommendation, which system to choose for a specific type of project.

Keywords:

CMS, content management systems, Drupal, Joomla, WordPress, phpBB, phpRS, CMS Made Simple, Webnode

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval svému vedoucímu bakalářské práce panu Ing. Stanislavu Machalíkovi za jeho vytrvalost a pevné nervy při naší spolupráci.

Obsah:

ÚVOD.....	5
1 HISTORIE A VÝVOJ REDAKČNÍCH SYSTÉMŮ	6
2 PŘÍPRAVA K INSTALACI REDAKČNÍHO SYSTÉMU	7
2.1 Popis instalace VertrigoServu	7
2.2 Práce s VertrigoServem	7
2.3 Hosting	9
3 INSTALACE REDAKČNÍCH SYSTÉMŮ	10
3.1 Postup instalace CMS phpBB.....	11
3.2 Postup instalace CMS phpRS	11
3.3 Postup instalace CMS Made Simple	14
3.4 Postup instalace CMS WordPress	14
3.5 Postup instalace CMS Joomla	15
3.6 Postup instalace CMS Drupal.....	16
3.7 Registrace služby Webnode.....	17
3.8 Registrace služby blog.cz	17
4 POPIS JEDNOTLIVÝCH REDAKČNÍCH SYSTÉMŮ A APLIKACÍ.....	19
4.1 phpBB.....	19
4.2 phpRS	21
4.3 CMS Made Simple	23
4.4 WordPress.....	24
4.5 Joomla.....	26
4.6 Drupal	28
5 DOPLŇKY A ALTERNATIVY K REDAKČNÍM SYSTÉMŮM.....	31

5.1	BlueBoard.cz	31
5.2	Webnode.....	32
5.3	blog.cz	33
6	PRAKTICKÁ ČÁST	35
6.1	CMS Drupal.....	35
6.2	CMS Joomla	40
6.3	CMS WordPress	43
7	SROVNÁNÍ REDAKČNÍCH SYSTÉMŮ.....	47
7.1	Srovnání Joomla vs. Drupal.....	47
7.2	Komplexní srovnání	48
	ZÁVĚR.....	50
	SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK.....	51
	LITERATURA	53
	PŘÍLOHY:.....	55
	Slovník.....	55
	Instalace redakčních systémů v obrazové podobě.....	55

Úvod

Již sedmým rokem se autor zabývá tvorbou webových stránek a jejich optimalizací.

V dřívější době byly stránky statického charakteru. Byly naprogramovány v jazyce HTML a při jakékoliv změně v obsahu nebo struktuře stránky bylo zapotřebí zasáhnout do samotného kódu. Většinou stránky tvořil pro svou potřebu, nebyl tak problém vstoupit do zdrojového kódu. V případě, že dělal stránky pro někoho jiného, musel mít majitel stránek, nebo jejich redaktor znalosti v programování webových stránek v jazyce HTML.

V průběhu studia na vysoké škole začal spolupracovat s firmou, která se zabývá vývojem a správou redakčních systémů pro webové stránky. Tehdy se poprvé setkal s pojmem redakční systém.

Pojem redakční systém (Content Management System) lze z originálu volně přeložit jako systém pro správu obsahu. To přesně vystihuje, co CMS je a co dělá. V praxi je ovšem zvykem používat spíše označení redakční systém, který bude používán i v této práci.

Chce-li někdo plně pochopit, co je to CMS, je potřeba si nejprve definovat, co to znamená, když se mluví o obsahu. Obsahem se rozumí v podstatě jakýkoli typ digitálních informací. Může to být text, obrázky, grafika, video, zvuk, dokumenty, záznamy atd. Jinými slovy to může být vše, co je pravděpodobné, že bude spravováno v elektronické podobě.

Dále je potřeba si definovat pojem management, neboli řízení nebo také správa. V tomto případě správa obsahu. Je to spojení pravidel a procesů tak, aby jeho elektronické uchování bylo považováno za řízené, spíše než za neřízené.

Nemělo by se také zapomenout na pojem systém. Systém sám o sobě je definován jako nástroj nebo kombinace nástrojů, které umožňují efektivní a účinnou tvorbu požadovaného výstupu pomocí řízeného obsahu. [1]

Spojí-li se tyto tři definice dohromady, vznikne definice pojmu redakční systém:

„CMS je nástroj, který umožňuje bez technické podpory vytvářet, upravovat, spravovat a nakonec publikovat (v mnoha různých formátech), různé druhy obsahu (např. text, grafiku, video, dokumenty atd.). Zároveň je podřízený centralizovanému souboru pravidel, procesů a průběhu práce, který zajistí logický a kontrolovatelný elektronický obsah.“ [2]

1 Historie a vývoj redakčních systémů

V dnešním moderním světě je běžné vytvářet si své dokumenty nebo webové stránky. V době před 15 lety byl jediný způsob, jak si vytvořit své vlastní stránky, porozumět jazyku HTML. V té době programy jako Adobe Dreaweaver nebo Microsoft Frontpage (tzv. wysiwyg editory) nebyly k dispozici, což znamenalo, že do značné míry byl majitel stránek závislý na někom, kdo měl znalosti jazyka HTML. Pokud chtěl provést nějaké změny na stránkách (upravit text, přidat obrázek, vložit dokument), bylo potřeba zasahovat přímo do kódu stránek, kde se obsah přidává.

V době, kdy vznikaly první internetové stránky, tvořili programátoři své projekty v jazyku HTML. Jakákoli stránka byla jedinečná, a pro každého klienta tvořeno individuální řešení. S dobou rostl nejen počet stránek, ale také jejich náročnost na obsah a kvalitu zpracování. Každý programátor byl schopen vytvořit pouze určitý počet stránek, proto se každý snažil si svou práci ulehčit a hlavně urychlit. Postupným problémem začala být úprava stránek. Všechny potřebné úpravy či změny vyžadovaly čas a nasazení programátora, který nebyl schopen tyto úpravy provádět. Proto si programátoři začali vytvářet pomocné nástroje, které jim pomohly při rutinní práci. Sami už jen stránky naplnili obsahem nebo vytvořili specifický vzhled dané stránky.

Nejpopulárnějším programovacím jazykem, ve kterém se tyto pomocné nástroje programovaly, byl jazyk PHP. Tento programovací jazyk je nejpoužívanějším jazykem na tvorbu a vývoj CMS dnešní doby. Je v něm vytvořeno přes 86 % všech redakčních systémů. Zbýlých 14 % zabírají systémy vytvořené v jazyce ASP.NET (tvůrcem tohoto jazyka je spol. Microsoft). [3]

CMS vytvořenými v jazyce ASP.NET se autor v této práci nebude zabývat, neboť jsou náročné na server a nejsou moc rozšířené. Důležitým poznatkem k těmto číslům je fakt, že tyto redakční systémy jsou Open Source, tzn. jsou to systémy, které mají otevřený kód. V tomto slova smyslu znamená „otevřenost“ nejen technickou dostupnost kódu, ale také jeho legální použití za dodržení určitých podmínek. Při dodržení těchto podmínek lze kód prohlížet, či upravovat.

Mezi nejznámější Open Source redakční systémy zaměřující se na webové prezentace patří Drupal, Joomla, WordPress, CMS Made Simple, phpRS a redakční systém zaměřující se na diskusní fóra phpBB. Podrobnější seznámení s výše jmenovanými systémy bude provedeno v kapitole 4 Popis jednotlivých redakčních systémů a aplikací.

2 Příprava k instalaci redakčního systému

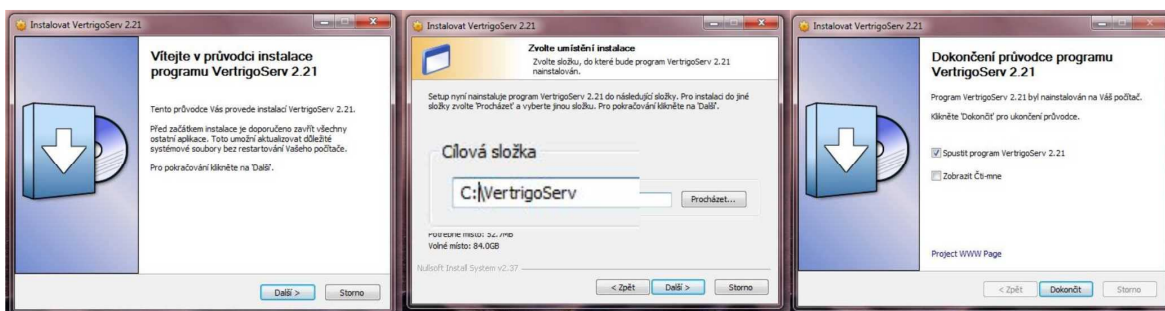
K provozu redakčního systému je potřeba mít funkční http server. Nejznámějším programem, který zabezpečuje činnost serveru je Apache. Největší výhodou tohoto serveru je dostupnost pro všechny operační systémy, může fungovat jak ve Windows, tak i ve všech větších distribucích Linuxu. Všechny CMS používají pro svou činnost databázi, proto je potřeba nainstalovat také databázový systém. Na výběr je několik možností, např. Oracle, Microsoft SQL server, či pro svou implementovatelnost, výkon a především volně šiřitelný kód MySQL. Většina CMS je vyvíjena v programovacím jazyce PHP. PHP kód je zpracován na straně serveru, tzn. pokud je zadán požadavek v prohlížeči na určitou stránku, prohlížeč vyšle příkaz serveru a ten požadovaný kód zpracuje. Proto je potřeba instalovat modul PHP.

K vytvoření http serveru je více možností, počínaje vlastním serverem, vytvoření virtuálního serveru na PC, nebo možnost zakoupit službu u poskytovatele hostingu. Pro testování redakčních systémů je nejlepší variantou instalace virtuálního serveru na PC. Je možné instalovat jednotlivé součásti individuálně – http server Apache, databázový server MySQL a interpret jazyka PHP. Ale je také možnost využít univerzální nástroje, které tuto instalaci usnadní.

Těchto nástrojů je na výběr mnoho, např. VertrigoServ, XAMPP, Apache2Triad, Xerver, easyPHP a další. V této práci bude popsán první zmíněný a tím je VertrigoServ. Instalace obsahuje veškeré součásti, které jsou potřeba k vytvoření virtuálního http serveru.

2.1 Popis instalace VertrigoServu

Prvním krokem je stažení instalačního balíku programu. Např. na stránkách Stahuj.cz. V případě, že je instalace programu prováděna v operačním systému Windows Vista, je potřeba instalovat tento program do výchozího adresáře na disku C:\ (obr. 2.1). Hlavně z důvodu uživatelských oprávnění. Provedením tohoto kroku nebude potřeba nastavovat správcovská oprávnění. Po nainstalování je připraven funkční virtuální server, na kterém fungují všechny komponenty potřebné pro správnou funkčnost http serveru.

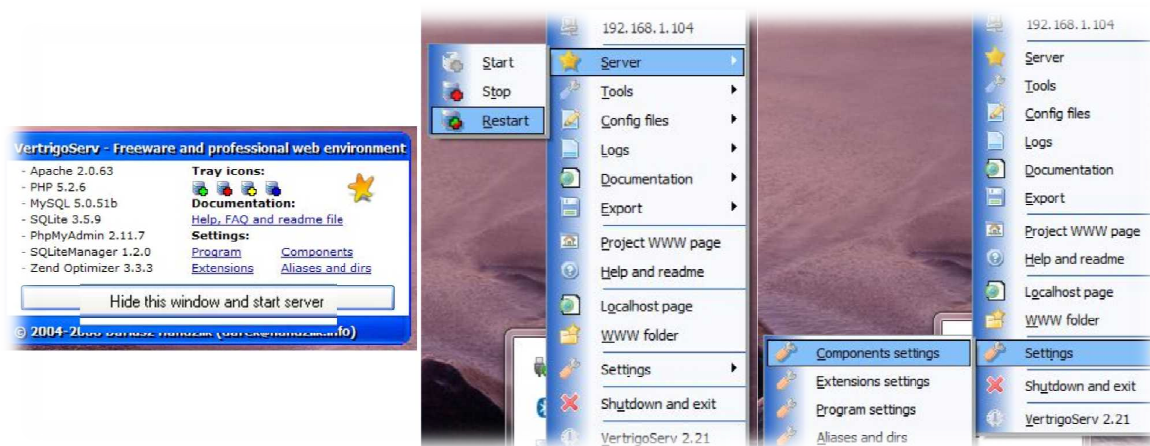
2.1 - Instalace VertrigoServu

2.2 Práce s VertrigoServem

Výchozí umístění redakčních systémů na virtuálním serveru je v adresáři C:\VertrigoServ\www. K samotné instalaci redakčních systémů se přistupuje přes webové rozhraní, a to na adrese: <http://127.0.0.1> nebo localhost.

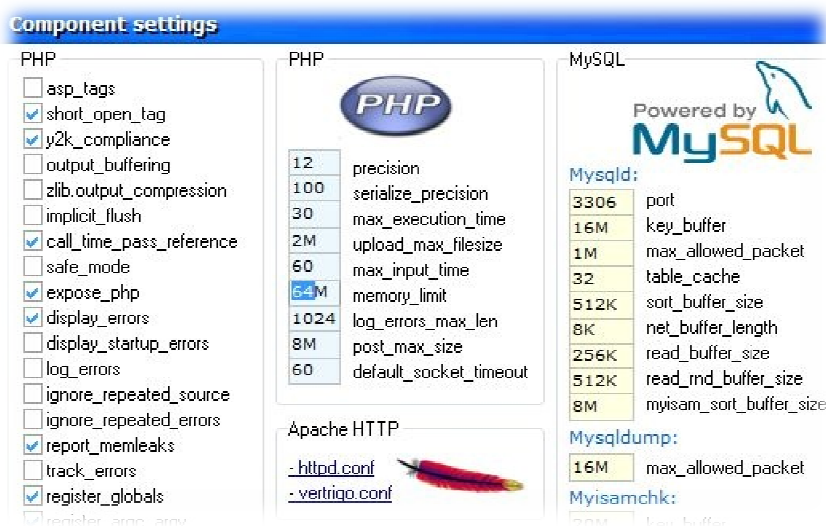
Někdy se může stát, že prohlížeč hlásí chybu a nedostupnost této adresy. Chyba plyne z nefunkčnosti serveru. Tento problém nastává v případě, že nějaký program, běžící na počítači, používá port 80, pomocí kterého pracuje program VertrigoServ. Většinou to je komunikační program Skype. Možným řešením je vypnutí tohoto programu a restartování virtuálního serveru (obr. 2.2).

2.2 - Spuštění a restart VertrigoServu

Před samotnou instalací CMS je potřeba si uvědomit, jaký CMS se bude na tento virtuální server instalovat a co se bude s daným CMS provádět do budoucna. Každý CMS má jiné systémové nároky a je nutné těmto nárokům přizpůsobit nastavení virtuálního serveru (obr. 2.3).

Dále je potřeba zvážit, zdali se instalovaný systém bude pouze testovat nebo bude později přesunut na placenou, či neplacenou službu hostingu. Jestliže bude do budoucna testovaný CMS přesunut na hosting, je výhodné si zjistit konfiguraci poskytované služby a podle toho nastavit virtuální server. Pokud se toto neprovede, mohou po přesunutí CMS z virtuálního serveru na server hostingu nastat komplikace.

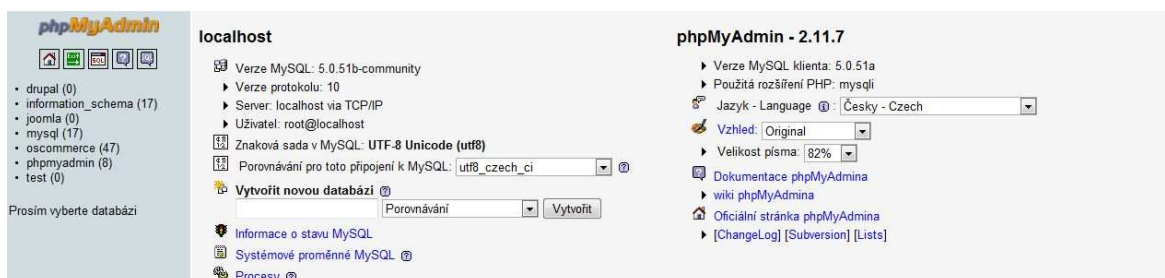

2.3 - Nastavení VertrigoServu

Součástí aplikace je nástroj phpMyAdmin, který slouží k jednoduché editaci databáze MySQL v prohlížeči webových stránek (obr. 2.4). phpMyAdmin slouží pro kompletní správu databáze, tzn. jak databázových tabulek, tak i jednotlivých záznamů.

Velkou výhodou je možnost zadávat SQL příkazy nebo měnit klíče.

V programu VertrigoServ se phpMyAdmin nachází pod položkou Tools, při rozbalení nabídky programu.

2.4 - Úvodní obrazovka phpMyAdmin

2.3 Hosting

Druhou variantou, kam instalovat redakční systémy, jsou služby hostingu. Pojem hosting, ve zkrácené podobě slova webhosting, znamená prostor na cizím serveru, který je využíván pro webové stránky. Díky této službě je možné umístit webové stránky na internet. [4] Existují dvě formy hostingu, placený a neplacený. Při využití neplaceného hostingu jsou uživatelé omezeni systémovou konfigurací serveru, omezeným prostorem a nutností zveřejňovat na svých stránkách reklamu poskytovatele. Úroveň placeného hostingu se odvíjí od ceny služby. Většinou i nejnižší úroveň placeného hostingu umožňuje instalaci a použití redakčního systému. Někteří poskytovatelé však omezují nebo zakazují určité funkce z důvodu bezpečnosti. Proto je potřeba před výběrem hostingu na stránkách poskytovatele zkontrolovat nastavenou konfiguraci serveru.

V rámci hostingu je možnost zakoupit placenou doménu nebo použít doménu třetího řádu, která je zdarma.

3 Instalace redakčních systémů

Jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, je potřeba mít nainstalovaný http server např. Apache, k tomu modul ke zpracování jazyka PHP a databázi, např. MySQL. Tyto komponenty jsou nedílnou součástí každého http serveru.

V této kapitole se bude autor zabývat instalací jednotlivých CMS, včetně nastavení používané databáze.

Obecný postup instalace většiny probíraných CMS vypadá následovně. Nejdříve se musí zkopírovat obsah instalační složky na server. Pokud bude uvažována instalace na virtuálním serveru (PC jako virtuální server pomocí programu VertrigoServ), zkopíruje se obsah instalační balíku do složky v adresáři: C:\VertrigoServ\www*.*. Jestliže se bude pracovat již na hostingu, placené či neplacené služby na cizím serveru, bude se přistupovat k serveru přes rozhraní FTP.

Jestliže uživatel nemá znalosti anglického jazyka a chtěl by mít redakční systém v češtině, musí nahrát na server také českou jazykovou mutaci spolu s instalací.

Po nahrání veškerých souborů na server (složky „www“ při použití VertrigoServu) může začít s instalací systému.

Konkrétní postup a náhled na instalaci je přiložen na CD k bakalářské práci.

Nejdůležitějším krokem před samotnou instalací CMS je vytvoření a nastavení databáze. Je nedílnou součástí redakčního systému a jsou v ní uložena veškerá data, která jsou na stránkách vložena. Před spuštěním instalace CMS, je potřeba vytvořit prázdnou databázi, která bude použita pro tento projekt. Během instalačního procesu si ji instalátor daného CMS naplní potřebnými tabulkami a daty. V případě hostingu je již databáze vytvořena.

Úvodní stránka uživatele uvítá a podá informace o následující instalaci. Dalším krokem je zkouška kompatibility systému se serverem. V některých případech může docházet k problému s nastavením, např. konfigurační direktivy PHP register_globals, která je ve výchozím režimu zapnutá. Toto upozornění je u většiny námi použitých CMS. Jelikož je tahle direktiva považována za nebezpečnou a je doporučeno ji z bezpečnostních důvodů vypnout.

V dalším kroku je potřeba při instalaci uvést jméno databáze, přihlašovací údaje jako jsou uživatelské jméno a heslo. V položce název serveru se vyplní „localhost“ v případě, že je CMS instalován na virtuální server a je-li instalován na hosting, vyplňuje se tato položka podle informací, které udá poskytovatel. Většina poskytovatelů hostingu přidělí jednu databázi s daným názvem a přihlašovacími údaji.

Tato databáze může být umístěna na serveru, který má přidělený název nebo adresu. Název serveru se musí brát při instalaci také v potaz.

Posledním krokem, který je společný pro všechny popisované CMS, jsou nastavení administrátora. Zde se vyplní uživatelské jméno a heslo, pod kterým se bude administrátor přihlašovat do administrace. Další kolonka je e-mail administrátora.

Je jí důležité vyplnit správně a to pro případ, že by zapomněl heslo nebo uživatelské jméno k přístupu do administrace.

Pro většinu zde probraných CMS je tento postup společný a pouze u některých se najdou rozdíly, které budou v jednotlivých instalacích popsány.

3.1 Postup instalace CMS phpBB

Tento CMS sloužící k provozu diskusního fóra. Blíže bude popsán v kapitole 4.1 phpBB.

Instalační soubory lze nalézt na stránkách české podpory CMS phpBB. [5]

Zde jsou k dispozici aktuální a hlavně stabilní verze tohoto redakčního systému. Obsah rozbaleného archívu se zkopíruje na server a může začít instalace zadáním adresy 127.0.0.1 nebo názvu domény do adresního řádku. Další postup je stejný, jak bylo popsáno v předchozí části. Po nastavení informací pro administraci, vytvoří instalační proces konfigurační soubor a podá hlášku o jeho vytvoření. Po odkliknutí tlačítka „Pokračovat na další krok“ se vyplní nastavení e-mailu nebo URL serveru. V dalším kroku instalátor vytvoří databázové tabulky potřebné k ukládání dat z diskusního fóra. Posledním krokem je povinnost odstranit složku „install“ ze serveru. Bez tohoto kroku instalátor neumožní pokračování do administrační části. Po odstranění složky je již diskusní fórum plně funkční a připravené k použití.

The screenshot shows the phpBB administration interface. At the top, there is a navigation menu with options like 'OBCENĚ', 'FÓRA', 'PŘÍSPÍVÁNÍ', 'UŽIVATELÉ A SKUPINY', 'OPRAVNIČNÍ', 'STYL', 'ÚDRŽBA', and 'SYSTÉM'. The main content area is titled 'Vítejte v phpBB' and contains a welcome message and a blue box with instructions about the configuration file. Below this is a 'Statistiky fóra' section with a table of forum statistics.

STATISTIKA	HODNOTA	STATISTIKA	HODNOTA
Počet příspěvků:	1	Příspěvků za den:	0.05
Počet témat:	1	Témat za den:	0.05
Počet uživatelů:	1	Uživatelů za den:	0.05
Počet příloh:	0	Příloh za den:	0.00
Datum spuštění:	úte 19. kvě 2009 11:10:39	Velikost adresáře s avatary:	0 bajtů
Velikost databáze:	461.21 KIB	Velikost všech příloh:	0 bajtů
Databázový server:	MySQL(i) 5.1.33-community	GZip komprese:	Vypnuto
Verze fóra:	3.0.4	Nepřipojených příloh:	0

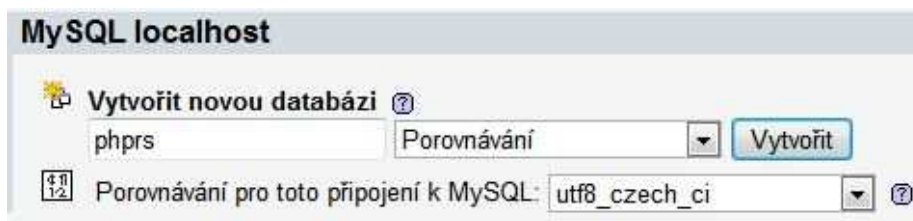
3.1 - Administrační prostředí CMS phpBB

3.2 Postup instalace CMS phpRS

Instalační soubory lze stáhnout na stránkách českého tvůrce toho CMS. [6]

Poslední aktuální verze je z roku 2007. Ke stažení jsou tři verze, s kódováním UTF-8, ISO-8859-2 a win1250. Univerzální verzí kódování znaků je UTF-8.

Instalace tohoto redakčního systému je odlišná od ostatních CMS. Po stažení a rozbalení instalačního balíku se budou extrahovat pouze potřebné soubory do dočasné složky. To je instalační skript „db_phprs.php“ a složka „phprs“. Prvním krokem je vytvoření nové databáze. Vytvoří se pouze prázdná databáze bez jakýchkoli tabulek v porovnávání utf8_czech_ci (obr. 3.2). Je nutné se držet těchto pokynů, neboť by nemuselo správně fungovat kódování češtiny na stránkách.

3.2 - Vytvoření databáze v phpMyAdmin

Dalším krokem je nakopírování instalačního skriptu „db_phprs.php“ na server. Po zadání adresy do adresního řádku prohlížeče se zobrazí instalační tabulka skriptu (obr. 3.3).

Vytvářec phpRS databáze verze 2.8.1

Jméno počítač (kde běží DB server MySQL)	localhost
Uživatel	root
Heslo	
Jméno databáze phpRS	phprs
Založit novou DB	☐ Ano ☒ Ne (bude využita již existující DB)
Rozlišující databázová předpona	rs_
Typ akce	☒ vytvořit novou phpRS DB verze 2.8.1 ☐ rozšíření phpRS DB verze 1.9.5 na 2.1.0 ☐ rozšíření phpRS DB verze 2.1.0 na 2.2.0 ☐ rozšíření phpRS DB verze 2.2.0 na 2.3.5 ☐ rozšíření phpRS DB verze 2.3.5 na 2.5.0 / 2.5.5 ☐ rozšíření phpRS DB verze 2.5.0 / 2.5.5 na 2.6.5 (*) ☐ rozšíření phpRS DB verze 2.6.5 na 2.8.0 ☐ rozšíření phpRS DB verze 2.8.0 na 2.8.1
Akce	

3.3 - Instalace phpRS

Instalační skript částečně tabulku vyplní, některé údaje je však nutné doplnit. Z výchozího nastavení VertrigoServu vyplývá: Uživatel: „root“, Heslo: „vertrigo“ (pokud si uživatel výchozí nastavení změnil, což je dobře, zadává samozřejmě vlastní údaje) a v kolonce „Založit novou DB“ se zaznačí „Ne“. Protože je již databáze vytvořená. Tento skript nabízí možnost vytvořit databázi bez pomoci nástroje phpMyAdmin, ale bohužel je tato funkce nedostupná. Po stisknutí tlačítka „Akce“ vytvoří instalační skript tabulky, naplní je potřebnými daty a podá zprávu o průběhu procesu (obr. 3.4).

Celkový počet vložených znaků:	23504
Celkový počet vložených SQL příkazů:	103
Celkový počet bezchybných SQL příkazů:	103
Celkový počet chybných SQL příkazů:	0

Zakládání databáze phpRS bylo dokončeno! - Nyní si ověřte funkčnost redakčního systému phpRS a vymažte tento skript!

3.4 - Zpráva o průběhu instalace databáze

Po smazání tohoto skriptu je možné kopírovat obsah extrahované složky „phprs“ na server. Mezi nimi i soubor „config.php“, který je potřeba v posledním kroku instalace nastavit tak, aby vše fungovalo, jak má. Tento soubor je možné editovat v textovém editoru. Pozornost se musí věnovat zejména částem „db server“ a „http server“ (obr. 3.5). Zde se zkontroluje, zda nastavení, která byla provedena s databází, jsou totožná s tímto nastavením a dále se zde doplní titulek stránek a e-mailová adresa redaktora.

```
//--[db server]-----  
// typ použite databaze; dostupne moznosti: :  
$dbtyp="mysql";  
// adresa db serveru  
$dbserver="localhost";  
// uzivatelske informace (user information)  
$dbuser="root";  
$dbpass="";  
// jmeno databaze  
$dbname="phprs";  
// rozlisujici db predpona phpRS  
$rspredpona="rs_";  
  
//--[http server]-----  
// jmeno WWW serveru  
$wwwname="Bakalářská práce";  
// zakladni URL adresa WWW serveru - napr.:  
$baseadr="http://localhost/phprs/";  
// e-mailove adresy  
$redakceadr="redakce@vase-domena.cz";  
$infoadr="info@vase-domena.cz";
```

3.5 - Nastavení souboru config.php v phpRS

Tento krok byl posledním z celé instalace a nyní se smí začít pracovat s tímto CMS.

Editace autoru	Editace článku	Editace novinek	Úprava bloku	Úprava rubrik	Konfigurace
Download souboru	Úprava weblinku	Editace anket	Stránkové aliasy	Galerie obrázku	Reklamní systém
Komentáře	Redaktor	Ctenáři	Statistika	Záloha DB	Logout

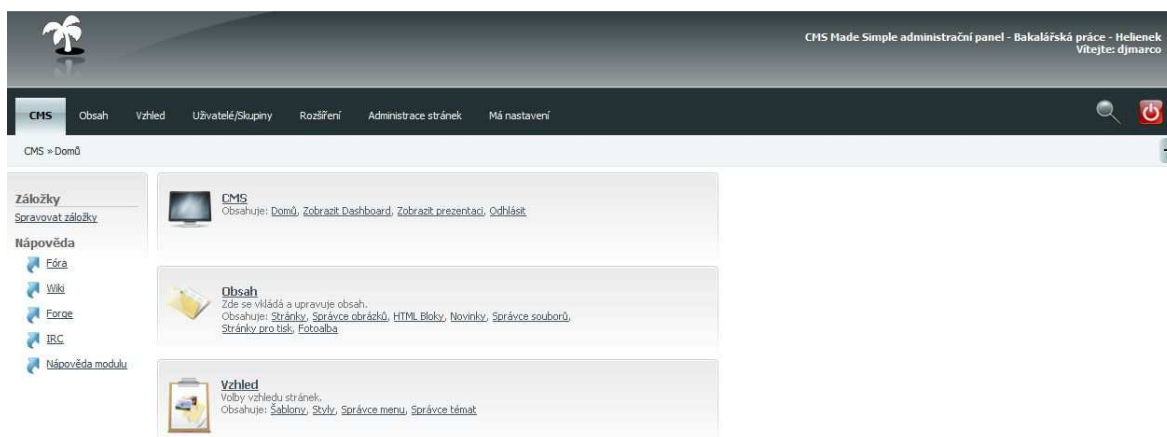

3.6 - Administrační prostředí phpRS

3.3 Postup instalace CMS Made Simple

Aktuální instalační balík ve verzi 1.5.4 lze stáhnout na oficiálních stránkách. [7] Výhodné je stáhnout plnou verzi tohoto balíku, protože je v něm již implementována čeština. Tato verze se označuje: cmsmadesimple-1.5.4-full.tar.gz.

Po stažení a rozbalení instalačního balíku, se zkopíruje obsah na server. Obecný postup je podobný jako u ostatních CMS. 1. krok navíc dovoluje ověřit, zda je stažený kompletní balík instalace. Tento krok je možné přeskočit. Ve 2. kroku provede instalátor kontrolu kompatibility, zde je potřeba vytvořit ve výchozím umístění na serveru soubor „config.php“, kde bude instalátor zapisovat konfigurační údaje. Po vytvoření souboru se může pokračovat na další krok. Zde se bude testovat maska pro vytváření souborů. Ponechá se výchozí maska a spustí test. V následujícím kroku se nastaví administrační údaje a dále přihlašovací údaje do databáze. V posledních dvou krocích vypíše instalátor seznam vytvořených tabulek a podá informaci o úspěšném dokončení instalace. Na závěr je potřeba odstranit instalační složku ze serveru.

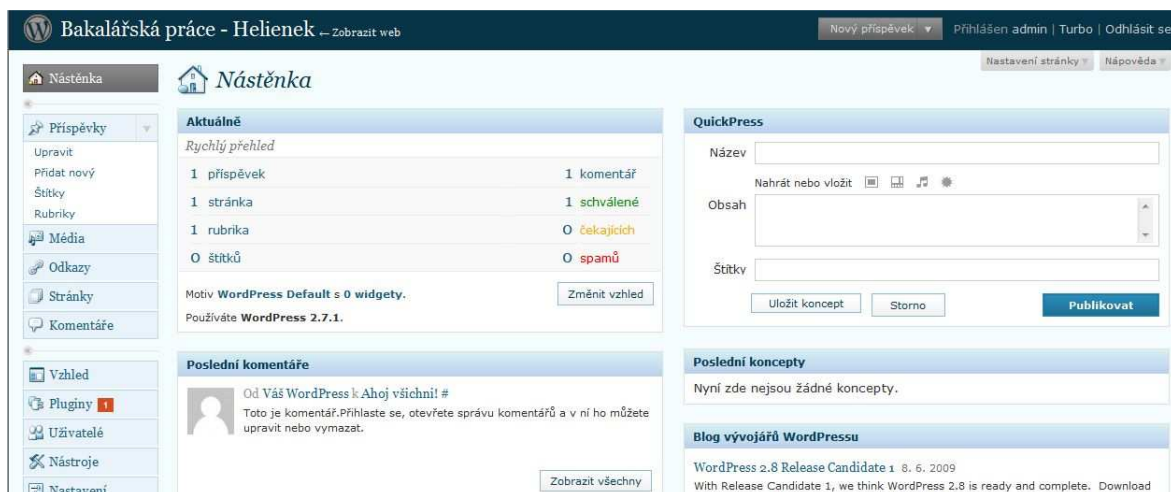
3.7 - Administrační prostředí CMS Made Simple

3.4 Postup instalace CMS WordPress

V době psaní této práce jsou k dispozici dvě verze tohoto CMS, již s integrovanou češtinou ve verzi 2.7, nebo novější anglická verze 2.7.1, do které lze dodatečný český překlad importovat. Českou verzi nebo český překlad lze stáhnout na stránkách české podpory. [8] Anglickou verzi na oficiálních stránkách CMS WordPress. [9]

Po zkopírování obsahu instalačního balíku na server může začít instalace. Probíhá stejně, jak bylo popsáno v úvodní části této kapitoly. Pouze na některých serverech nemusí fungovat vytvoření souborů. Proto je potřeba během instalace nebo po instalaci zkontrolovat, zda se ve výchozí složce nachází soubor „wp-config.php“, do kterého se ukládají konfigurační údaje. Jestliže se zde tento soubor nenachází, instalátor pro tento případ ukládá veškeré konfigurační údaje do záložního souboru „wp-config-sample.php“. Ten je možné otevřít v textovém editoru a uložit jej jako „wp-config.php“.

Nyní je již možné přejít do administračního rozhraní a pracovat s novým CMS.

3.8 - Administrační prostředí CMS WordPress

3.5 Postup instalace CMS Joomla

Instalační balík lze stáhnout na oficiálních stránkách Joomla. [10]

Aktuální verzi je Joomla 1.5.11. Český překlad je k dispozici na stránkách české podpory v odkazu „Ke stažení“ nebo na stránkách JoomlaCode.org. [11]

Instalace začíná zkopírováním obsahu instalačního balíku na server. Dále je potřeba rozbít balík s češtinou a extrahovat jeho obsah do dočasné složky. Obsahuje překlad pro administraci (složka „admin“) a překlad pro stránky (složka „site“). Do složky „language“ ve výchozím umístění na serveru se vytvoří složka „cs-CZ“, do ní se zkopíruje obsah složky „site“.

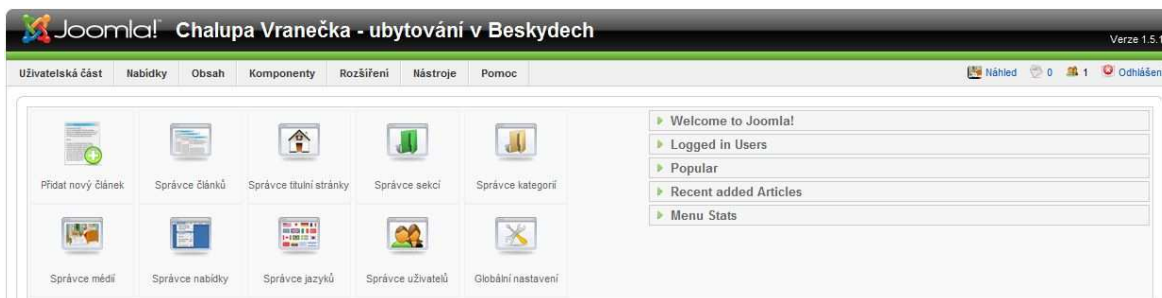
Ve složce „administrator“, která je umístěna na serveru se nachází složka „language“, v této složce je taktéž nutné vytvořit složku „cs-CZ“ a do ní zkopírovat obsah složky „admin“.

Prvním krokem samotné instalace je zvolení jazyka instalace. Po výběru jazyka se provede předinstalační kontrola. Poté instalátor nabídne k přečtení obecnou GNU licenci. Jestliže je potvrzen po tomto přečtení souhlas, v dalším kroku je nutné vyplnit údaje k databázi.

Když jsou nastavení databáze správná, umožňuje instalátor Joomla v následujícím kroku vytvořit pro své uživatele, kteří mají omezená souborová práva, FTP přístup. Pro klasickou webovou prezentaci, kde působí pouze jeden administrátor, není další FTP přístup potřeba. Posledním krokem je administrátorské nastavení a možnost instalace ukázkové prezentace.

Instalace je ukončena smazáním instalační složky ze serveru.

3.9 - Administrační prostředí CMS Joomla

3.6 Postup instalace CMS Drupal

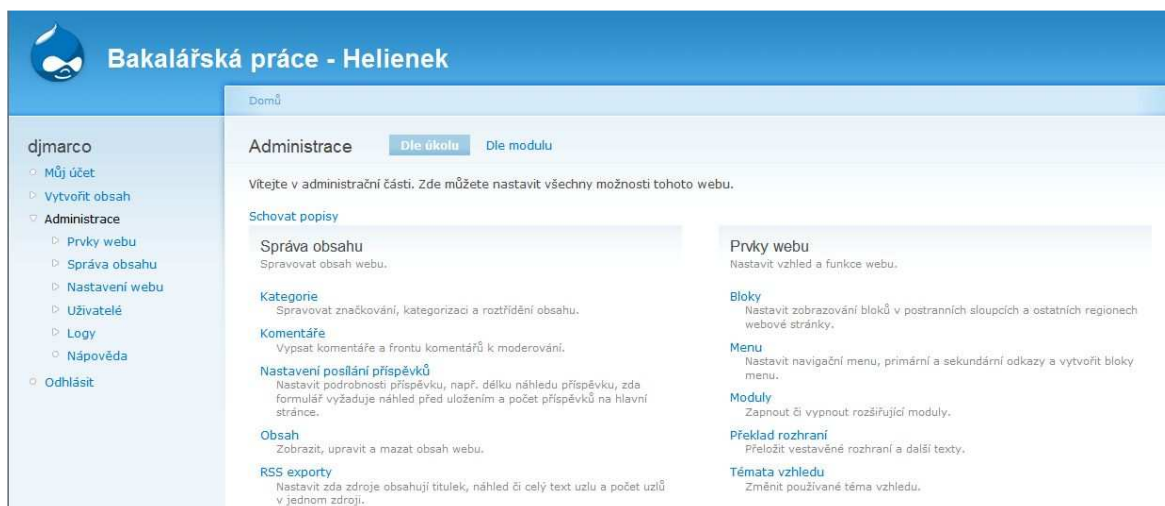
Instalační balík je k dispozici na oficiálních stránkách Drupal.org. [12]

Češtinu lze také stáhnout z oficiálních stránek Drupalu. [13]

Jako každý CMS, také u Drupalu je potřeba zkopírovat obsah instalačního balíku na server. Pokud chce mít administrátor stránky v češtině, je potřeba nakopírovat také obsah balíku s češtinou na server.

Před instalací Drupalu je nutné vytvořit konfigurační soubor, do kterého se budou ukládat veškerá nastavení. Tento soubor se vytvoří ve složce „default“, která je umístěna ve složce „sites“. V této složce se již nachází soubor „default.settings.php“. Tomuto souboru se vytvoří kopie a přejmenuje se na požadovaný název souboru „settings.php“.

Před samotnou instalací je nutné vytvořit novou prázdnou databázi, např. pomocí phpMyAdmin. Instalace probíhá stejně, jak bylo popsáno v úvodní části kapitoly. Počínaje výběrem jazyka instalace, kontrolou nastavení serveru a vložením přihlašovacích údajů k databázi. V poslední fázi se zadají informace o webu a nastavení administrátorského účtu. Nyní může začít práce s Drupalem.

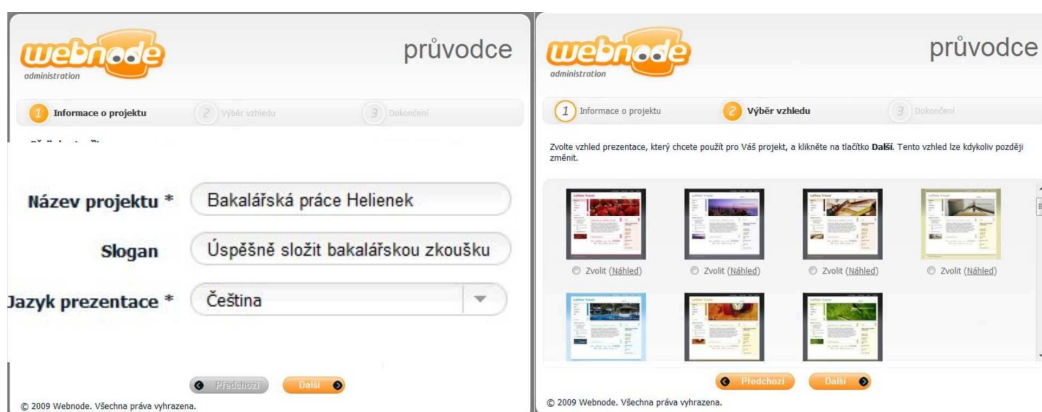

3.10 - Administrace CMS Drupal

3.7 Registrace služby Webnode

Detailnější popis této služby je uveden v kapitole 5.2 Webnode, ale úvodem lze říci, že Webnode je zcela nový způsob vytváření a editace stránek s podporou různých funkcí a on-line editací přímo ve webovém prohlížeči.

Prvním krokem k vytvoření projektu na Webnode je registrace, kde se musí zadat název projektu, e-mail a heslo ke vstupu do administrace. Po odeslání registračního formuláře, přijde na uvedený e-mail aktivační e-mail, kterým se potvrdí správnost zadaného registračního e-mailu. V tomto e-mailu se nachází odkaz, kterým se aktivuje vytvářený projekt na Webnode. Dalším krokem k vytvoření projektu je vyplnění informací o projektu, tj. název projektu a slogan. Dále se vybere jazyk, většinou je nastavena čeština jako výchozí jazyk. Třetím krokem je výběr vzhledu a struktury stránek (obr. 3.11). Tímto krokem se není potřeba dlouze zabývat, protože vzhled lze upravit jednoduše v administraci projektu. Posledním krokem a dokončením je výběr stránek, které si přejeme předinstalovat. Pochopitelně se nemusí vybírat žádné stránky, protože je lze vytvořit v administraci.

3.11 - Instalace Webnode

Webnode není klasický redakční systém, více v následující kapitole 5.2 Webnode.

3.8 Registrace služby blog.cz

Pomocí této služby je možné zdarma si vytvořit vlastní blog nebo webové stránky. K editaci postačí pouze webový prohlížeč.

K vytvoření blogu pomocí služby blog.cz je potřeba provést pár kroků. Po zadání adresy stránek blogu se otevřenou stránkou, kde se v pravém horním rohu se nachází odkaz „Založit nový blog“. Po jeho otevření se musí vyplnit registrační formulář se všemi povinnými položkami a souhlasit s podmínkami použití služby (obr. 3.12).

3.12 - Registrační formulář služby blog.cz

V dalších krocích se pomocí průvodce nastaví parametry blogu. Prvním je název blogu, dále rozvržení stránek blogu a v poslední řadě výběr vzhledu (obr. 3.13).

3.13 - nastavení rozvržení stránky ve službě blog.cz

Po úspěšném výběru vzhledu blogu odešle průvodce na e-mail, uvedený při registraci, aktivační klíč. V případě, že se pomocí tohoto klíče blog neaktivuje, bude po 14 dnech automaticky smazán.

4 Popis jednotlivých redakčních systémů a aplikací

CMS, které jsou popisovány v této práci, jsou poskytovány pod GNU/GPL open-source licencí. Tato licence opravňuje uživatele vstupovat do zdrojového kódu redakčního systému a legálně jej upravovat. Všechny CMS, které zde budou probírány, jsou naprogramovány v jazyku PHP a fungují pod databázovým systémem MySQL. Nyní přejdeme k jednotlivým systémům.

4.1 phpBB

phpBB patří mezi nejznámější redakční systémy na tvorbu diskusních fór. Jeho hlavní přednostmi jsou spolehlivost, nenáročnost na server, příjemné uživatelské rozhraní nebo přehledná administrace. Pro české uživatele je k dispozici rozsáhlá česká nápověda.

Historie toho CMS se datuje do roku 2000, kdy jeho tvůrce James Atkinson vytvořil nový, revoluční redakční systém pro správu diskusního fóra. Během tohoto roku se k němu připojili dva zkušení vývojáři Nathan Godding a John Abel. Společně začali pracovat na ochraně proti hackerům a ještě tentýž rok byla uvolněna plná verze phpBB 1.0.0. Postupně se k tomuto týmu přidávali další a snažili se dohromady vytvořit nenapadnutelný systém. Po dlouhých 14 měsících vyšla verze 2.0. Největší rozdíly proti verzi 1.x byly hlavně v bezpečnosti, změnila se celková flexibilita, vylepšila se podpora jazykových balíčků, zvětšil se počet uživatelských šablon, bylo vylepšeno fulltextové vyhledávání a také se změnilo uživatelské rozhraní. Samozřejmě přibyla podpora BBCode.

V březnu 2007 vznikla nová verze 3, která nese označení Olympus. První oficiální verze 3.0.0 vyšla v prosinci 2007. Momentálně aktuální verze je 3.0.4. (14)

4.1.1 Systémové požadavky

- http server s podporou PHP 4.3.3 a vyšší,
- SQL databázový systém, na výběr je některá z těchto možností:
  - o FireBird 2.0 a vyšší,
  - o MySQL 3.23 a vyšší,
  - o MS SQL Server 2000 a vyšší,
  - o Oracle,
  - o PostgreSQL 7.x nebo vyšší,
  - o SQLite 2.

4.1.2 Vlastnosti

Registrace

- Nastavení minimální či maximální délky uživatelského jména a hesla,
- omezení pokusů o registraci,
- podpora nastavitelných ověřovacích obrázků CAPTCHA,
- vynucené změny hesla,
- povolení či zakázání vícenásobného použití e-mailu.

Ovládací panel administrátora

- Systém modulů, umožňující lehké rozšíření,
- povolení nebo zakázání přístupu k určitým funkcím,
- pružnější a přístupnější záložkový systém,
- úpravy jazykových balíčků,
- záznamy o chybách, uživatelů, moderátorů a administrátorů,
- odstranění neaktivních uživatelů.

Soukromé zprávy

- Posílání více příjemcům, skupinám, nebo skryté kopie,
- soukromé zprávy lze filtrovat, třídít do složek, či exportovat.

Přílohy

- Přílohy v příspěvcích i soukromých zprávách,
- automatické náhledy obrázků,
- lze přiložit obrázky, dokumenty nebo video,
- povoleny hromadné přílohy.

BBCode značky (vysvětlení pojmu viz Slovník)

- Tvorba vlastních BBCode značek,
- vlastní pole profilu,
- přidány nové pole v uživatelském profilu,
- podporované různé typy dat.

Mezi další vlastnosti patří možnost vytvoření skupiny přátel nebo nepřátel, možnost přihlásit se k pravidelnému odběru témat, pro moderátory jsou nástroje jako moderátorská fronta, spojování témat nebo jejich kopírování. Lze vytvářet ankety s možností vícenásobné volby uživatele a s možností povolení nebo zakázání změny volby.

4.1.3 Moduly a rozšíření

Instalace modulů a rozšíření pro tento redakční systém je poměrně složitá záležitost. Pokud člověk umí alespoň částečně s HTML a PHP, nebude to pro něj až takový problém. Méně zdatným se rozšíření nedoporučuje. phpBB je CMS, který má v sobě implementovány veškeré potřebné funkce a moduly již v základní instalaci, proto není potřeba dalšího rozšíření. Pro ty, kterým tyto funkce nestačí, je zde možnost dalšího rozšíření. Instalace každého modulu je individuální a návod, jak na tuto instalaci, nalezne správce vždy přiložený v instalačním balíku daného modulu.

Výběr z modulů pro verzi phpBB 3

- **RedBar** – tento modul přidá navigační lištu s odkazy, kterou lze libovolně editovat nebo mazat přes administraci fóra.
- **Anti Double Post** – tento modul slouží jako ochrana před spamery. Zabrání posílání více příspěvků do jednoho tématu.
- **Smile Creator** – generátor grafických smajlíků. Při použití BBCode je možnost generovat více smajlíků.

- **Post Count Requirements** – užitečný nástroj pro rozsáhlejší a více navštěvovanější fóra. Uživatelé, kteří nedosáhnou zadaného počtu příspěvků, nebudou mít přístup do určitých fór. Lze vyjmout skupinu anebo pouze uživatele.

Vybrané moduly slouží pro ilustraci, jak dalece lze rozšířit CMS phpBB. Vše záleží na fantazii jeho správce nebo administrátora. Více modulů lze nalézt na stránkách české podpory v sekci Fórum a podsekcí Modifikace.

4.1.4 Klady a zápory

Z použití phpBB plynou samé výhody, od podpory veškerých databázových systémů, přes použitý systém šablon, který umožňuje jednoduché a rychlé úpravy. Dále se phpBB může chlubit největší jazykovou podporou ze všech CMS pro diskusní fóra. Podpora poskytuje přes 50 druhů jazyků z celého světa, pochopitelně všechny pravidelně aktualizované podle poslední verze. A v poslední řadě nelze zapomenout na obrovskou komunitu uživatelů, kteří nabízejí bezplatnou podporu, moduly nebo styly. Za nevýhodu tohoto systému lze považovat složitou instalaci doplňkových pluginů.

4.2 phpRS

phpRS je jako jediný CMS probíraný v této práci, český redakční systém. Při vytváření tohoto redakčního systému byl stanoven cíl vytvořit kvalitní, výkonný a ne příliš rozsáhlý a přetechnizovaný systém. Základním požadavkem při tvorbě tohoto systému byla jednoduchost a výkonnost. Autorem tohoto CMS je Jiří Lukáš, který se nechal inspirovat projektem PHP-Nuke: Web Portal Systém.

Historie sahá do roku 2001, kdy byla vydána první, základní, verze. Ještě během roku 2001 přibýly novinky, jako jsou reklamní proužky, ankety, změnila se personalizace, vznikl interní statistický systém a tzv. šablony. Rok 2002 přináší opravy chyb v autorském modulu, phprs.sql skriptu a navíc byl vytvořen nový vzhled admin modulu, vylepšený blokový systém a zcela nový systém novinek. Do roku 2007, v kterém jsou poslední zmínky o aktualizacích phpRS, přibýly novinky v managementu přístupových práv, přechod na modulový administrační systém, rozšíření vícejazyčnosti systému a anti-spam komentářový filtr. [15]

4.2.1 Systémové požadavky

- Http server s podporou PHP jazyka verze 4 a vyšší,
- MySQL databázový server ve verzi 3.23.xx a vyšší,
- internetový prohlížeč s integrovanou podporou cookies a javascriptu.

4.2.2 Vlastnosti

- Inteligentní správa uživatelů,
- komplexní článkový subsystém se širokou škálou nastavitelných vlastností,
- možnost definice a správy informačních bloků skrze administrační rozhraní,
- kompletní čtenářský přístupový management,
- víceúrovňový tematický subsystém,

- vzhledový generátor,
- správce souborů umožňující zpřístupnění jakéhokoli souboru na webových stránkách,
- vyhledávací subsystém. [16]

4.2.3 Pluginy a rozšíření

Dostupné pluginy lze stáhnout z diskusního fóra phpRS nebo na stránkách autora pluginu. Základem instalace pluginu je vytvoření složky s názvem plug-inu v adresáři „plugin“. Poté je potřeba do této složky nakopírovat obsah instalačního balíku. Standardně balík obsahuje soubor „plugin.php“, ve kterém se nachází základní konfigurační nastavení vztahující se ke konkrétnímu plug-inu. Dalším krokem je samotná instalace. Provádí se prostřednictvím formuláře v sekci „Konfigurace systému“ (obr. 4.1). [17]

Konfigurace systému

[Zpět na hlavní stránku sekce](#)

Správa plug-inů

Název plug-inu	Přístupová práva	Aktivní menu	Aktivní systémový blok	Akce
Captcha kontrolní otázky	dle nastavení	Ano	Ne	Smaž

Cesta k novému plug-inu *)

*) ... Cestu zadejte jako relativní adresu (např.: plugin/nejkomentare/plugin.php).

4.1 - Správa pluginů v CMS phpRS

4.2.4 Klady a zápory

Tento redakční systém patří jako jediný k původně českým CMS. Bohužel jeho autor a skupina okolo něj nemají čas na další vývoj, a proto systém hodně zaostává za ostatními. Poslední aktualizace vyšla před dvěma roky. Za další nevýhodu lze považovat závislost na javascriptu. Největší výhodou spočívá v jednoduchosti a přehlednosti. Pro začátečníky s minimálními znalostmi PHP dobrá volba.

4.2 - Úvodní stránka phpRS

4.3 CMS Made Simple

Tento redakční systém patří mezi modulární redakční systémy. Disponuje příjemným vzhledem a jednoduchou administrací. Díky mnoha doplňkovým modulům je vhodný také pro složitější projekty.

4.3.1 Systémové požadavky

- http server s PHP 4.3 a vyšší (Linux/Unix, Windows 2000/XP/ME/2003, OS X),
  - o CMS Made Simple oficiálně nepodporuje PHP safe_mode,
  - o minimální požadavek na memory limit pro zpracování PHP je 16 MB paměti.
- MySQL 3.23 nebo 4.0 a vyšší nebo PostgreSQL 7 a vyšší

4.3.2 Vlastnosti

- Integrovaná a online nápověda,
- jednoduchý průvodce instalací a upgradem,
- hierarchie obsahu bez omezení hloubky a velikosti,
- integrovaný správce souborů a obrázků s podporou nahrávání,
- rozšiřitelnost pomocí modulů a pluginů,
- jednoduchá správa uživatelů a jejich skupin,
- přístupová práva na základě vytvořených skupin,
- bez nutnosti měnit obsah lze pomocí šablon měnit vzhled stránek,
- minimální serverové požadavky,
- URL adresy lze optimalizovat pro vyhledávače a návštěvníky. (18)

4.3.3 Moduly

Všechny moduly jsou vytvořeny jako XML soubory, které se importují pomocí administračního prostředí z lokálního počítače. Není potřeba používat FTP.

Uživatelské jméno	Verze	Stav	Aktivní	Akce	Nápověda	O položce	Exportovat
Album	0.9.3	Instalováno	✓	Odstalovat	Nápověda	O položce	XML
CMSMailer	1.73.14	Instalováno	✓	Odstalovat	Nápověda	O položce	XML
FileManager	0.4.5	Instalováno	✓	Odstalovat	Nápověda	O položce	XML
MenuManager	1.5.3	Instalováno	✓	Odstalovat	Nápověda	O položce	XML
ModuleManager	1.2.1	Instalováno	✓	Odstalovat	Nápověda	O položce	XML
News	2.9.3	Instalováno	✓	Odstalovat	Nápověda	O položce	XML
ruSOAP	1.0.1	Instalováno	✓	Odstalovat	Nápověda	O položce	XML
Printing	0.2.6	Instalováno	✓	Odstalovat	Nápověda	O položce	XML
Search	1.5.3	Instalováno	✓	Odstalovat	Nápověda	O položce	XML
ThemeManager	1.1.0	Instalováno	✓	Odstalovat	Nápověda	O položce	XML
TinyMCE	2.4.13	Instalováno	✓	Odstalovat	Nápověda	O položce	XML

Instalovat modul pomocí XML souboru

Nahrát soubor:

Přepsat existující moduly:

4.3 - Instalace modulu v CMS Made Simple

Užitečné moduly

TinyMCE – wysiwyg modul, pomocí kterého je možné spravovat texty, jako v běžném textovém editoru s různými možnostmi formátování.

Album – plně integrovaná obrázková galerie.

Guestbook – umožňuje návštěvníkům nechávat vzkazy na stránkách.

Blogms – tento modul dokáže vytvořit od jednoduchého blogu až po složitější s více kategoriemi.

FrontEndUser – umožňuje vytvářet a spravovat uživatele, kteří se budou přihlašovat na stránky.

Gsgenerator – modul umožňující vytvářet soubory sitemap.xml

4.3.4 Klady a zápory

CMS Made Simple se stává postupem času oblíbeným redakčním systémem, který disponuje intuitivním ovládáním, vysokou přizpůsobitelností, podporuje změnu vzhledu a nabízí kvalitní podporu. Bohužel v České republice není dost rozšířen, a proto jeho česká lokalizace není pořádně vypracovaná. Uživatelská část zatím není kompletně přeložená, pouze část administrační.

4.4 - Úvodní stránka CMS Made Simple

4.4 WordPress

WordPress je nejpoužívanější redakční a publikační systém zaměřující se nejen na blogy. Podporuje instalaci pouze blogu jednoho uživatele, ale je dostupná i víceuživatelská verze WordPress MU. S klasickým WordPress je možné vytvořit více blogů na jednom serveru a databázi a to pouze uložením souborů do různých podadresářů.

Historie WordPressu sahá do roku 2001. Zrodil se z touhy po elegantním, dobře architektonicky zpracovaném, osobním publikačním systému, postaveném na PHP a MySQL. Rok 2005 se stal zlomovým rokem, kdy vyšla verze 1.5. V tomto roce byla spuštěna služba wordpress.com. Tato služba umožňuje zdarma se registrovat a vytvořit si vlastní webové stránky, které se nemusí instalovat ani nastavovat. S registrací získá

uživatel domény 3. řádu (např. bakalarka.wordpress.com), kvalitní redakční systém a možnost publikovat své články na internetu bez nutnosti znát jakýkoli programovací jazyk nebo databáze. Tato služba je zdarma a je podobná české službě blog.cz, která bude popsána níže.

4.4.1 Systémové požadavky

- http server s podporou PHP ve verzi 4.3 nebo vyšší,
- MySQL ve verzi 4.0 nebo vyšší,
- Povoleno mod_rewrite modul.

4.4.2 Vlastnosti

- Možnost vkládat komentáře přímo z administrace,
- podpora vláken v komentářích,
- nový vzhled administrace,
- možnost přesouvat boxy v administraci stylem Drag & Drop (klikni a táhni),
- aktualizace Wordpressu přímo z administrace bez použití FTP,
- stahovat pluginy, bez použití FTP, přímo z administrace.

4.4.3 Pluginy a rozšíření

AdSense manager – jedná se o plugin, který spravuje reklamní systém od Googlu.

Akismet – před instalací pluginu je nutné vygenerovat od wordpress.com API klíč. Toto slouží pro ověření uživatele pluginu. Plugin má na starosti porovnávat komentáře s databází služby Akismet a rozlišuje, zda se jedná, či nejedná o SPAM.

All in One SEO pack – plugin, který umožňuje optimalizovat webové stránky pro vyhledávače.

Google XML sitemaps – tento plugin vytvoří soubor sitemap.xml, který ve svém kódu obsahuje mapu stránek (sitemap), které budou indexovat vyhledávací roboti různých vyhledávačů. Tímto souborem se robotům usnadní práce v procházení stránek webu.

Google analyticator – plugin sloužící ke komunikaci nástroje Google Analytics a webových stránek. Poskytuje veškeré statistiky návštěvnosti stránek.

NextGEN Gallery – plugin, pomocí kterého lze vytvořit fotogalerii. Tento plugin je přeložen i do češtiny.

WordPress.com Stats – tento plugin podává základní informace o návštěvnosti a oblíbenosti stránek. Nevýhodou je, že nutnost zadat při instalaci API klíč

4.4.4 Klady a zápory

Vyspělý redakční systém, který se zaměřuje především na uživatele a webové standardy. Systém má rozsáhlou českou podporu a široký okruh uživatelů. Negativní vlastností tohoto

systemu je vyšší náročnost na paměť pro zpracování PHP, minimálním požadavkem je 16 MB. Je to z důvodu široké nabídky vlastností a snahy urychlit načítání webových stránek. Dále většina pluginů požaduje vypnutí `safe_mode`.

4.5 Joomla

Joomla je Open Source redakční systém, který je vhodný na tvorbu od jednoduchých po komplexní webové aplikace. Základní balík Joomla je vytvořený pro jednoduchou instalaci i pro běžného uživatele. Díky tomu nemá většina lidí problémy s instalací a následným spuštěním. V případě problémů je k dispozici aktivní komunita uživatelů a vývojářů, kteří dokáží s problémovou situací pomoci.

Joomla jako taková vznikla z původního CMS Mambo. Z důvodu sporů v rozhodnutích se léte roku 2005 základní tým vývojářů rozhodl ukončit spolupráci s Mambem a vytvořili svůj vlastní tým. V září toho roku vyšla na svět Joomla 1.0, která stojí na stejném základě jako Mambo. Do roku 2007 je Joomla aktualizována hlavně po stránce bezpečnosti, protože se rozmohly útoky na tento redakční systém. V roce 2007 vychází beta verze Joomla 1.5 a v lednu 2008 vychází první stabilní verze.

V této práci se bude autor zabývat pouze tímto CMS, neboť tyto dva systémy jsou si velmi podobné, i když postupem času začíná Mambo hodně ztrácet na oblíbenosti mezi uživateli. Joomla vítězí jak po stránce vzhledu, tak i funkcemi.

4.5.1 Systémové požadavky

- http server Apache min verze 1.3, doporučená 2.x a vyšší nebo Microsoft IIS ve verzi min 6, doporučeno 7
- podpora PHP min. 4.3.10, doporučeno však 5.2 a vyšší
- povolen soubor `.htaccess` a `mod_rewrite` pro čisté URL,
- databáze MySQL min 3.23, doporučeno 4.1.x a vyšší, zatím není Joomla kompatibilní s verzí MySQL 6.x.

4.5.2 Vlastnosti

Správa uživatelů – Joomla umožňuje uživatelům nastavovat osobní volby. Existuje devět uživatelských skupin s různými typy oprávnění. Zde je přednastaveno, co je povoleno otevírat, upravovat, publikovat a spravovat. Dále Joomla poskytuje autentizaci, která zefektivňuje proces registrace pomocí protokolů LDAP, OpenID nebo Gmail.

Správce médií – nástroj sloužící pro snadnou správu multimediálních souborů

Správce jazyků – tento nástroj poskytuje možnost mít stránky v jednom jazyce a administraci v jazyce jiném. Podporuje světové jazyky v kódování UTF-8.

Správce bannerů – Joomla nabízí zobrazování bannerů na stránkách. Umožňuje vytvoření profilu klienta, nastavení zobrazení, počítadla, či statistky zobrazení.

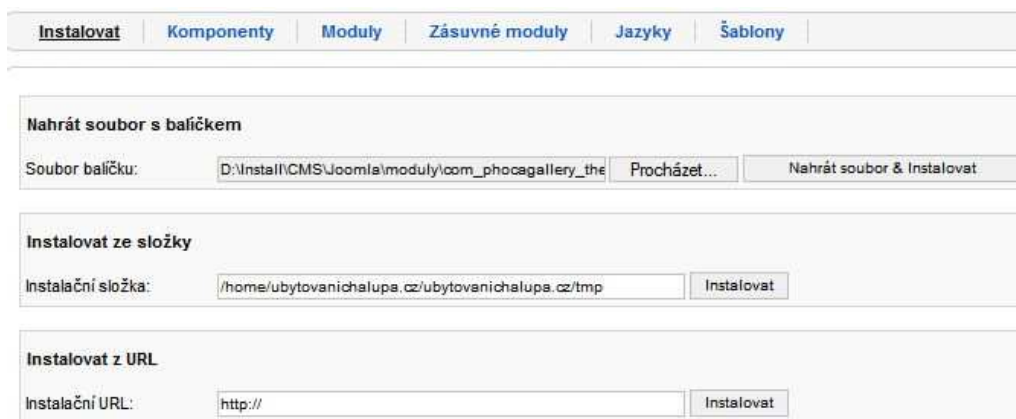
Správce obsahu – pomocí WYSIWYG editoru umožňuje Joomla jednoduše kombinovat texty a obrázky začínajícím uživatelům. Předinstalované moduly poskytují možnost zobrazit nejoblíbenější odkazy, novinky, související články a další.

Mezi další vlastnosti, které Joomla obsahuje, patří Správce menu a šablonu (vzhledu), integrovaná nápověda (lokalizovaná v češtině), podpora caching (slouží k urychlení načítání stránek), indexaci stránek, RSS kanály a mnoho dalšího. [19]

4.5.3 Možnosti rozšíření

Joomla poskytuje různé druhy rozšíření. Lze ji rozšířit pomocí komponent, modulů, pluginů (zásuvných modulů), šablon nebo jazykových balíčků. Komponenty jsou jakési aplikace (rozšiřující prvky), které slouží k zobrazování obsahu, např. komponenta pro zobrazení článku, obrázků, či diskusního fóra. Komponenty mohou být použity samostatně. Moduly se rozumí soubor komponent nebo použití jedné komponenty, které rozšiřují funkčnost redakčního systému. Např. menu, seznam nejnovějších článků, počasí nebo přihlašovací dialog. Jsou do značné míry nezávislé na obsahu konkrétní stránky. Pluginem se rozumí rozšíření spíše globální, jeho využití je v celém webu. V této práci je použit např. plugin pro aplikaci SEO. Joomla používá pro definici vzhledu stránek šablony. Šablony jsou vytvářeny v XHTML za použití PHP, XML, CSS (kaskádových stylů) nebo javascriptu. Pomocí jazykových balíčků lze rozšířit Joomla o více jazyků, nejen překlad stránek, ale i administrace.

Instalace se provádí v prostředí administračního rozhraní pomocí importu instalačního balíku, nakopírováním instalačního balíku do složky „tmp“ na serveru (pomocí FTP) nebo zadáním URL adresy požadovaného balíku (obr. 4.5).

The screenshot shows the Joomla! administrator interface with a navigation menu at the top containing 'Instalovat', 'Komponenty', 'Moduly', 'Zásuvné moduly', 'Jazyky', and 'Šablony'. Below the menu, there are three installation options:

- Nahrát soubor s balíčkem**: A form with a text input field containing 'D:\Install\CMS\Joomla\modules\loom_phocagallery_the', a 'Procházet...' button, and a 'Nahrát soubor & Instalovat' button.
- Instalovat ze složky**: A form with a text input field containing '/home/ubytovanichalupa.cz/ubytovanichalupa.cz/tmp' and an 'Instalovat' button.
- Instalovat z URL**: A form with a text input field containing 'http://' and an 'Instalovat' button.

4.5 - Instalace rozšíření v Joomla

4.5.4 Klady a zápory

Joomla patří v oboru redakčních systémů k absolutní špičce. Jelikož tento CMS používá nespočet portálů a internetových projektů, jsou jeho kvality mnohokrát ověřeny. Až na pár chybiček, např. horší podpora SEO a jeho prvků (meta tagy), je tento CMS dokonalý. Prostě patří na vrchol redakčních systémů.

4.6 Drupal

Drupal je volně dostupný open source CMS, který umožňuje komunitě uživatelů, nebo jednomu uživateli publikovat, spravovat a uspořádat širokou škálu obsahu na webových stránkách. Nad tímto redakčním systémem je postaveno mnoho rozsáhlých projektů od osobních stránek nebo blogů, přes diskusní fóra, firemní weby až po společenství webových portálů. Drupal staví na rychlém a stabilním jádře, které lze rozšiřovat o jednotlivé moduly. Každý si může vytvořit vlastní modul nebo jej může stáhnout.

Historie sahá do roku 2000, kdy holandský student Dries Buytaert vytvořil projekt, pomocí kterého si chtěl se svými kamarády na koleji vyměňovat své zážitky a zjištění, či vyprávět úryvky z jejich života. V tomto roce dostal projekt první název – Drop. Název vzniknul z překlepu slova „dorp“ z holandštiny vesnice. V lednu roku 2001 vznikl oficiální název Drupal, opět z holandského slova „druppel“, což znamená kapka.

4.6.1 Systémové požadavky

- http server (nejlépe Apache) s PHP verzí 5.2 a vyšší,
- min. 24 MB limit paměti pro PHP, doporučuje se však vyšší,
- povolen soubor .htaccess a mod_rewrite pro čisté URL,
- MySQL min. ve verzi 5.0 a vyšší, nebo
- PostgreSQL alespoň ve verzi 7.3 a vyšší.

4.6.2 Vlastnosti

Obecné funkce

- URL přátelské adresy – se zapnutým mod_rewrite a použitím .htaccess lze upravovat adresy URL tak, aby byly přívětivé pro vyhledávače i uživatele,
- modulárnost – rozšiřitelnost pomocí modulů,
- on-line nápověda a podpora,
- administrace uživatelských účtů je implementována v jádru Drupalu,
- správa uživatelských rolí – správce nemusí zdlouhavě nastavovat každému uživateli oprávnění, pouze mu přidělí roli, které předem tyto oprávnění nastaví,
- vyhledávání – celý obsah Drupalu je indexovaný a vyhledávání funguje vždy, když je modul hledání aktivní.

Správa uživatelů

- ověření uživatele – pokud je tato funkce, postavená na jádru, aktivní, Drupal umožní novému uživateli, bez zdlouhavého vyplňování registračního formuláře, registraci na stránkách, jestliže je již členem komunity uživatelů, např. Jabber, Blogger a další.

Správa obsahu

- Ankety – Drupal poskytuje modul, který umožňuje administrátorovi nebo uživatelům vytvářet a zobrazovat ankety.

- Šablony – systém šablon Drupalu odděluje samotný obsah od prezentace, což umožňuje jednoduše kontrolovat vzhled a dojem ze stránek. Šablony jsou vytvořeny v jazyku HTML a PHP s použitím kaskádových stylů.
- Komentáře – Drupal umožňuje vytvářet připojitelné komentáře k jakémukoli obsahu a tím lze k němu vytvořit diskusi.
- Kontrolor verzí – Drupal v sobě implementuje systém kontroly, který sleduje údaje o obsahu, kdo jej změnil, co se změnilo, datum a čas změny, včetně dostupných aktualizací modulů, či nové verze Drupalu.

Blogování

- Syndikace obsahu – Drupal umí exportovat obsah internetových stránek do RDF nebo RSS formátu. To umožňuje komukoli s RSS čtečkou procházet novinky ze stránek.
- Permalinks (z ang. stálé odkazy) – veškerý obsah vytvořený v Drupalu má stálé odkazy, a proto návštěvníci stránek nemusí mít obavy z nefunkčních odkazů.
- Agregátor novinek – nástroj umožňující číst novinky a zprávy v blogu z jiných stránek

Platforma

- Multiplatforma – Drupal podporuje všechny známé platformy od Apache, přes Linux, Unix, Solaris až po IIS Windows a Max OS X.
- Nezávislost databáze – většina uživatelů používá k CMS Drupal databázi MySQL. Drupal je postaven na abstraktní vrstvě databáze, která umožňuje použít Drupal s MySQL a PostgreSQL. Ostatní databáze lze použít pouze po vytvoření odpovídajícího schématu SQL databáze.
- Vícejazyčnost – Drupal je navržen tak, aby splňoval požadavky multikulturních stránek, tzn. že veškerý text může být přeložen pomocí grafického uživatelského rozhraní nebo importem stávajících překladů.

Správa a analýza

- Analýzy, sledování a statistiky – Drupal umožňuje tisknout a prohlížet základní informace o procházení návštěvníků nebo popularitě obsahu.
- Logování a reporty – všechny důležité činnosti a systémové události jsou zachyceny v logech a uloženy v databázi.
- Administrace stránek – správa stránek Drupalu je pouze pomocí webového prohlížeče a lze k ní přistupovat odkudkoli z celého světa bez nutnosti instalace na lokální počítač.

Paměť

- Paměťový mechanismus eliminuje dotazy do databáze, tím docílí vyšší výkonnosti a snížení zatížení serveru. Paměti jsou testovány v reálném čase a mnoho vysoce navštěvovaných stránek předvedlo skvělé výsledky.

4.6.3 Moduly a rozšíření

Jak bylo zmíněno v úvodu této podkapitoly, Drupal je modulární CMS a každý jeho modul má určitou úlohu. Samotné jádro Drupalu obsahuje povinné a nepovinné moduly. Povinné moduly zajišťující základní funkce redakčního systému a nelze je vypínat. Nepovinné lze libovolně kombinovat, vypínat nebo zapínat (obr. 4.6). Dále lze jádro rozšiřovat o další moduly, které lze stáhnout z oficiálních stránek Drupalu.

Každý modul je potřeba nahrát pomocí FTP na server a následně jej povolit ve správci modulů v administraci. Při instalaci je potřeba dodržovat určitá pravidla:

- Nezasahovat do modulů v jádru nebo je jakkoli měnit. Jádrem se rozumí všechny složky a soubory, mimo složky „sites“ a souborů robots.txt a *.htaccess,
- adresář pro dodatečně instalované moduly je /sites/all/modules,
- v případě instalace témat vzhledu (themes) je adresář /sites/all/themes.

▼ Jádro - nepovinné				
Povoleno	Urychlení	Název	Verze	Popis
☐	☐	Aggregator	6.12	Používá se k agregaci syndikovaného obsahu (RSS, RDF a Atom).
☐	☐	Blog	6.12	Umožňuje uživateli vést si jednoduchý blog.
☐	☐	Blog API	6.12	Umožňuje uživatelům posílat obsah pomocí externích GUI aplikací, které podporují XML-RPC blog API.
☒	☐	Book	6.12	Umožňuje uživatelům strukturovat stránky webu do hierarchie nebo osnovy.
☒	☒	Color	6.12	Generátor barevných schémat pro některá témata.
☐	☐	Comment	6.12	Umožňuje uživatelům komentovat příspěvky. Vyžadovány moduly: Forum (disabled), Tracker (disabled)
☒	☒	Contact	6.12	Poskytuje osobní i globální kontaktní formulář. Vyžadovány moduly: Contact link (disabled)
☐	☐	Content translation	6.12	Umožňuje překlad obsahu do dalších jazyků. Závisí na: Locale (enabled)
☐	☐	Database logging	6.12	Loguje a zaznamenává systémové události do databáze.
☐	☐	Forum	6.12	Poskytuje diskusní fórum členěné do vláken. Závisí na: Taxonomy (enabled), Comment (disabled)
☐	☐	Help	6.12	Spravuje zobrazení online nápovědy.
☒	☐	Locale	6.12	Přidává funkce pro nastavení jazyka a umožňuje překlad uživatelského rozhraní do jiných jazyků. Vyžadovány moduly: Content translation (disabled)
☒	☐	Menu	6.12	Umožňuje administrátorům upravit navigační menu. Vyžadovány moduly: XML sitemap menu (enabled)

4.6 - Aktivování modulů v Drupalu

4.6.4 Klady a zápory

Drupal patří mezi nejlepší CMS a dokazuje to i v mnoha vítězstvích o nejlepší PHP CMS. Mezi výhody patří kvalitní validní kód, kompatibilita se všemi webovými prohlížeči, malá velikost celého systému, příjemné prostředí a jednoduchost. Osvojit si systém trvá pár minut, i když pro začátečníky se může zdát uspořádání administrace mírně chaotické. Další nevýhody u použité verze Drupalu 6 jsou chybějící podpora WYSIWYG editoru, vyšší náročnost na server a databázi.

5 Doplnky a alternativy k redakčním systémům

5.1 BlueBoard.cz

BlueBoard.cz je systém, pomocí kterého lze vložit na stránky různé miniaplikace, jako jsou ankety, počítadla, návštěvní knihy, počasí, či různé OnlineMonitory, které monitorují počet lidí pohybujících se na stránkách (obr. 5.1). Všechny služby jsou naprosto zdarma, pouze některé obsahují reklamu. [20]

Naše miniaplikace

ChatBoard Váš vlastní chat, který můžete mít na stránkách.	OnlineMonitor Ukazuje kolik lidí si právě prohlíží vaše stránky
BlueForm Formulář, skrz který vám lidé mohou posílat vzkazy.	RSSBoard Aktuální zprávy z různých RSS zdrojů na vašich stránkách.
ShoutBoard Malý vzkazníček do stránek.	Anketa Hlasovací anketa s grafickými sloupci přímo na vaší stránce.
Návštěvní kniha Kniha návštěv, kde může kdokoli zanechat vzkaz.	Počítadlo Propracované počítadlo přístupů se statistikami.
Počítadlo stažení Počítá stáhnutí souborů a zobrazuje výsledek.	Počasi Aktuální počasí na vašem webu.

5.1 - Nabídka služeb BlueBoard.cz

5.1.1 Nastavení aplikací a jejich použití

Většina aplikací poskytuje základní nastavení, jako jsou obsah aplikace, její formát a barvy (obr. 5.2). Po nastavení parametrů vygeneruje systém zdrojový kód, který se umístí na stránky.

5.2 - Nastavení aplikace počasí, její zdrojový kód a koncový výsledek

5.2 Webnode

Webnode je velmi efektivní nástroj na tvorbu a správu webové prezentace. K editaci postačí pouze internetový prohlížeč. Pomocí něj lze upravovat obsah stránek, či jejich design a to odkudkoliv z celého světa. Navíc není potřeba žádná složitá instalace softwaru nebo povinnost cokoli konfigurovat. Tento nástroj je vytvořen pomocí technologie Web 2.0. [21]

Výhodou je nulová cena, žádné reklamy, vytvoření vlastní domény 3. řádu a další vlastnosti jako jsou:

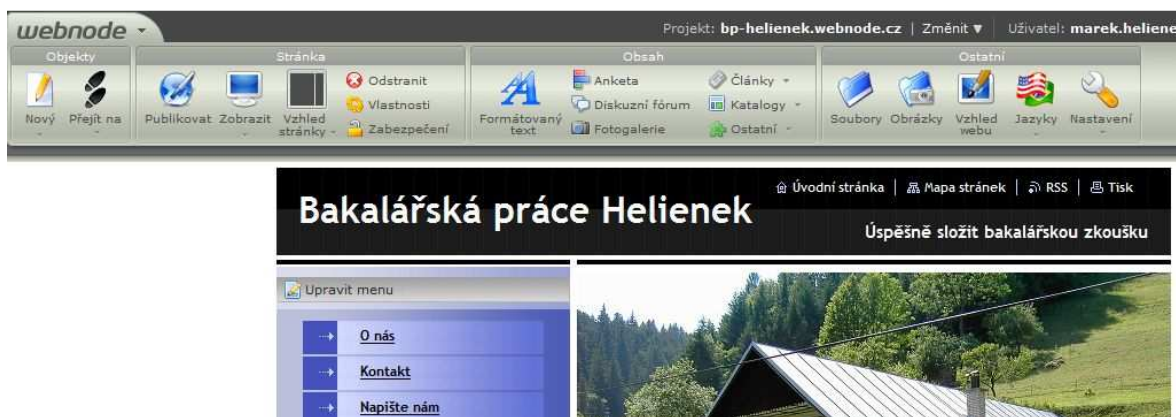
- Možnost vytvoření záložek a sdílení pro uživatele (Facebook, Del.icio.us),
- vytváření štítků (tagů),
- podpora RSS kanálů,
- možnost využití služeb jiných poskytovatelů (např. BlueBoard.cz),
- vkládání widgetů a gadgetů (API mapy, videa z YouTube a další),
- podpora více jazyků.

Mezi nevýhody patří omezený prostor na serveru 100 MB nebo omezení přenesených dat za měsíc 1 GB. Pokud je potřeba tyto limity navýšit, vše je již placeno. Další nevýhodou je, že Webnode nepodporuje PHP.

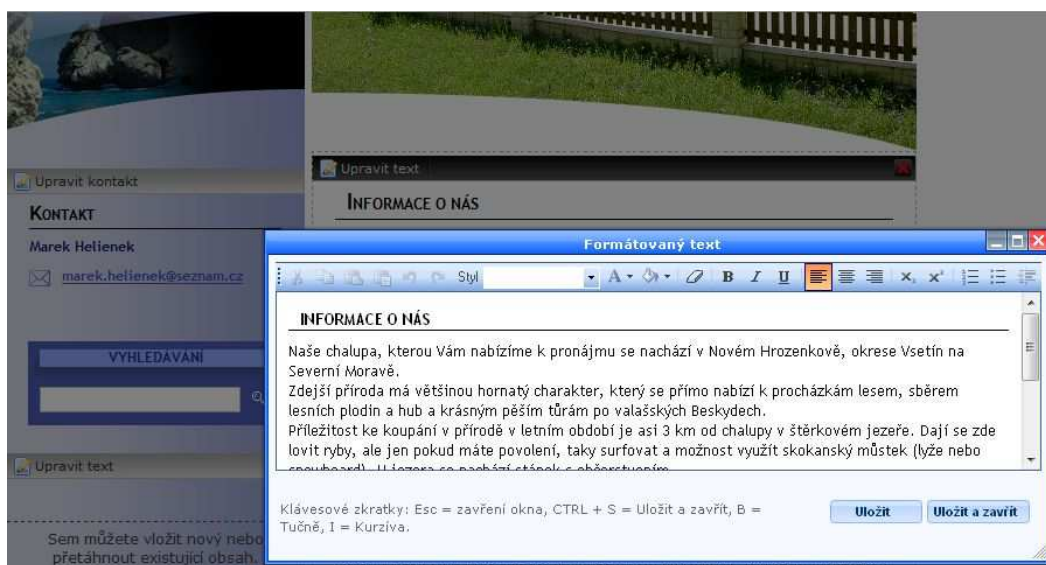
5.2.1 Editace stránek

Popis vytvoření webu byl uveden v kapitole 3.7 Registrace služby Webnode.

Editace se podobá tvorbě v textovém editoru Word (obr. 5.3). Je zde použita editace stylem Drag & Drop. Jestliže je potřeba upravit určitou stránku, stačí kliknout na tlačítko „Upravit text“ a vyskočí okno s textem stránky a panelem pro formátování text (obr. 5.4).

5.3 - Editace stránky Webnode

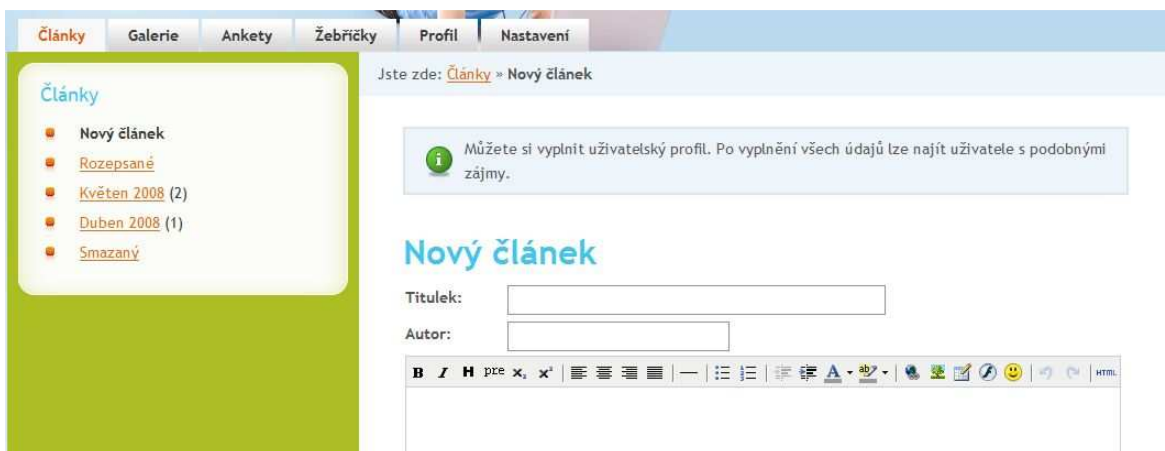
5.4 - Editace textu pomocí Webnode

5.3 blog.cz

Blog.cz je služba, která umožňuje snadno a hlavně zdarma vytvořit webové stránky. Je podobná službě WordPress.com. Při tvorbě není potřeba znát HTML, PHP, SQL, či CSS. Příspěvky lze psát podobně jako v aplikaci MS Word s možností formátování písma, odstavců a seznamů. V případě práce se soubory je možnost vybrat soubor přímo na disku. Pomocí této služby je možné vytvořit blog, magazín, firemní stránky, diskusní fórum nebo třeba fotogalerii.

5.3.1 Editace blogu

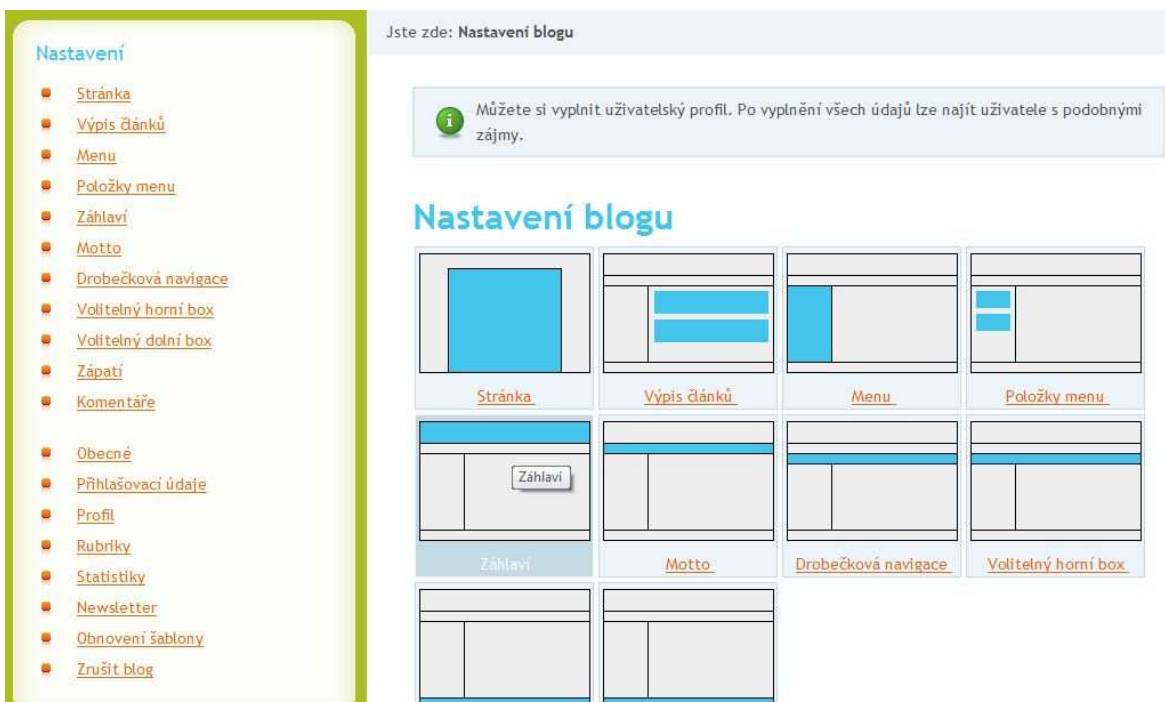
Editace probíhá plně pomocí WYSIWYG editoru, bez nutnosti znalosti jazyka HTML.

5.5 - Vytvoření a editace článku

5.3.2 Nastavení blogu

V nastavení blogu je možné editovat strukturu blogu, články, položky menu, záhlaví, či zápatí. V další části lze měnit uživatele, profily nebo prohlížet statistiky.

5.6 - Nastavení blogu

6 Praktická část

Autor vytvořil tři reálné projekty postavené na CMS, které si můžou svými vlastnostmi konkurovat. Byly použity redakční systémy Drupal, Joomla a Wordpress. Dále byly vytvořeny stránky pomocí on-line redakčních systémů Webnode a blog.cz.

První tři, výše zmiňované, byly umístěny na placený hosting serveru Hosting-zdarma.cz. Jedná se o hosting, kde je nabízen prostor na disku 500 MB pro stránky, 500 MB pro databázi a 500 MB pro e-mail. Hosting-zdarma dále nabízí neomezený počet subdomén, statistiky přístupů, e-mailovou technickou podporu, denní zálohy, tradic 20 GB měsíčně, podporuje .htaccess a mod_rewrite. Poskytuje unikátní FTP přístup do subdomén, SMTP server pro odesílání pošty nebo podporu IMAP přístupu. Server běží na operačním systému Linux.

Základním požadavkem majitelů těchto projektů byl co nejvyšší umístění webových stránek ve vyhledávačích. Všechny projekty jsou optimalizovány po stránce SEO. Dále bylo požadováno, aby bylo možné na stránky umisťovat různé informace, popisky, tabulky, kontakty, fotogalerie, ankety a mapy.

6.1 CMS Drupal

Pod redakčním systémem Drupal byl vytvořen projekt chalupy u Štěpánky. [28] Název domény byl vybrán úmyslně z důvodu optimalizace. Projekt obsahuje instalaci Drupalu v aktuální verzi 6.12. Správa obsahu a modulů (obr. 6.1) se provádí v administraci.

The screenshot shows the Drupal 6.12 administration interface. The main content area is divided into several sections: 'Správa obsahu' (Content Management) with options like 'Galerie', 'Image import', 'Kategorie', 'Knihy', 'Meta tags', 'Nastavení posílání příspěvků', 'Obsah', 'RSS exporty', 'Typy obsahu'; 'Prvky webu' (Website Elements) with options like 'Bloky', 'Kontaktní formulář', 'Menu', 'Moduly', 'Překlady', 'Témata vzhledu', 'URL redirects', 'Uri aliasy'; and 'Nastavení webu' (Website Settings) with options like 'AdSense', 'Akce', 'DB maintenance', 'Datum a čas', 'Google Analytics'. A black arrow points to the 'Moduly' section in the 'Prvky webu' area.

6.1 - Administrace Drupalu

Mimo základní moduly, které jsou obsaženy v jádru instalace Drupalu, jsou v tomto projektu použity i některé volitelné moduly.

6.1.1 Popis použitých modulů

AdSense

Modul zobrazující na stránkách reklamu Google, v tomto projektu je použita reklama zaměřená na obsah, na vyhledávání a na RSS kanály. Všechny jsou použity tak, aby měly podobné zaměření, jako mají stránky.

Captcha

Modul starající se o kontrolu proti spamu. Modul poskytuje ochranu pomocí kontrolního formuláře, do kterého je nutné vyplnit generovaný text nebo opsat text z vygenerovaného obrázku. Text je generován pomocí modulu Text Captcha a obrázek pomocí Image Captcha (obr. 6.2).

CAPTCHA

CAPTCHA   Image CAPTCHA   **Text CAPTCHA**

The image CAPTCHA is a popular challenge where a random textual code is obfuscated in an image. The image is generated on the fly for each request, which is rather CPU intensive for the server. Be carefull with the size and computation related settings.

Example image, generated with the current settings:

Code settings

Characters to use in the code:

Code length:

The code length influences the size of the image. Note that larger values make the image generation more CPU intensive.

Font settings

Font:

The TrueType font (.ttf) to use for the text in the image CAPTCHA.

6.2 - Nastavení modulu Captcha

DB Maintenance

Modul optimalizující databázové tabulky při spuštění Cronu (pravidelné spouštění skriptů).

Google Analytics

Modul starající se o poskytování informací nástroji statistik Google Analytics. Zde je hlavní podmínka, mít vytvořený účet u Google Analytics a vygenerované číslo účtu, které bude použito při nastavení tohoto modulu.

Image

Tento modul umožňuje elegantní práci s obrázky. Pomocí něj lze importovat obrázky, vytvářet náhledy, galerie (obr. 6.3), určovat maximální velikosti obrázků, či nastavit jejich umístění.

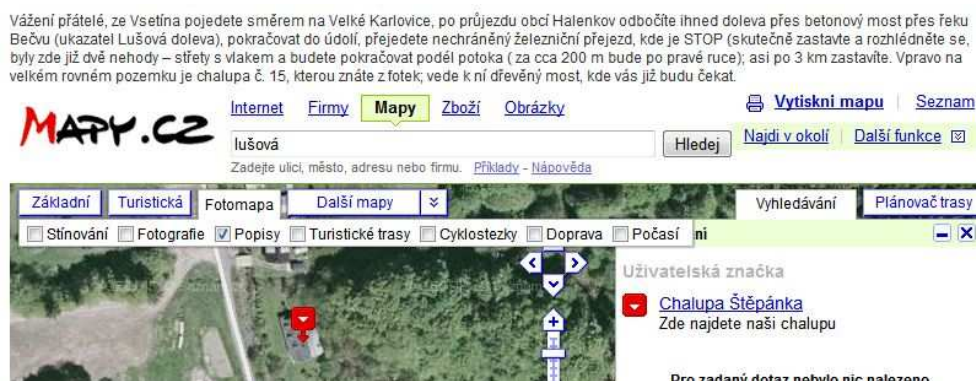
Galerie

6.3 - Galerie na stránkách chalupy U Štěpánky

insertFrame

Nový XHTML 1.1 standard nepodporuje tagy iframe. Tento tag umožňuje vložení rámu na stránky a jeho správné a validní zobrazení. Tento modul je použit na stránce „Popis trasy“ (obr. 6.4).

6.4 - Ukázka vloženého rámu na stránkách chalupy U Štěpánky

Zdrojový kód vypadá následovně (obr. 6.5). Pro autora je podstatné, že se tento kód píše do hranatých závorek a není potřeba uvádět tagy iframe, pouze zůstávají jejich vlastnosti.

```
<p>
[[[http://www.mapy.cz/#x=141728432@y=133472256@z=16@mm=FP@ax=141729600@ay=1334
72736@at=Chalupa%20%C5%A0t%C4%9Bp%C3%A1nka@ad=Zde%20najdete%20na%C5%A1i%
20chalupu@sa=s@st=s@ssq=lu%C5%A1ov%C3%A1 width=800px height=600px
scrolling=auto]]]</p>
```

6.5 - Zdrojový kód pro umístění rámu na stránkách

Meta tags

Tento modul umožňuje nastavit parametry meta tagů, jako jsou klíčová slova, popis, copyright a dále také umožňuje nastavit, jak budou roboti vyhledávačů procházet a indexovat stránky.

Path Redirect

Tento modul umí přeměrovat staré adresy již neexistujících stránek na adresu existujících nebo nově vytvořených. Používá se např. při přechodu ze statických stránek na stránky fungující pod CMS, kdy již robot vyhledávače staré stránky indexoval.

Pathauto

Modul poskytující kontrolu nad podobou URL adresy prostřednictvím tzv. aliasů. Pomocí nichž lze vytvářet URL adresy, které jsou přívětivé pro indexovací roboty vyhledávačů (výhodné při aplikaci SEO na stránky) a také snadno zapamatovatelné pro uživatele.

Uri aliasy

Seznam **Přidat alias** Vymazat aliasy Automatický alias

Drupal poskytuje úplnou kontrolu nad podobou URL adresy prostřednictvím tzv. aliasů, pomocí nichž lze vytvářet snáze čitelné a zapamatovatelné URL adresy. Například uloženému obsahu se systémovou cestou 'node/1' lze přidělit alias 'informace', čímž se vytvoří smysluplnější URL adresa. Každá systémová cesta může mít více aliasů.

Filtrovat aliasy

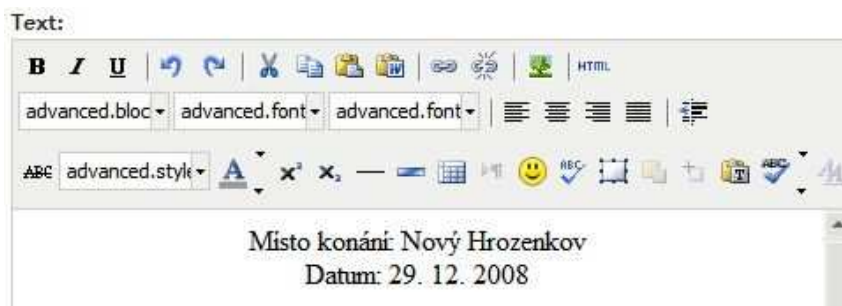
Filtr

Alias	Systém	Jazyk	Operace
anketa	node/22	Česky	upravit smazat
blogs/stepanka	blog/3	Vše	upravit smazat
blogs/stepanka/feed	blog/3/feed	Vše	upravit smazat
category/galerie/chalupa-v-zim	image/tid/8	Vše	upravit smazat
celni-pohled-na-chalupu	node/12	Vše	upravit smazat
cenik-ubytovani	node/4	Česky	upravit smazat
chalupa-mezi-stromky	node/258	Vše	upravit smazat
chalupa-mezi-stromky-zezadu	node/257	Vše	upravit smazat
chalupa-mezi-stromky-zezadu/feed	node/257/feed	Vše	upravit smazat
chalupa-mezi-stromky/feed	node/258/feed	Vše	upravit smazat

6.6 - Ukázka použitých URL aliasů

TinyMCE WYSIWYG Editor

TinyMCE modul umožňuje použití on-line WYSIWYG editoru na stránkách. Tento editor je možné lokalizovat do češtiny a je zdarma. Výstupem editoru je validní XHTML 1.0 kód. Obsahuje rozsáhlou škálu funkcí od formátování odstavců po vkládání různých tabulek, obrázků, či flash animací (obr. 6.7). [29]

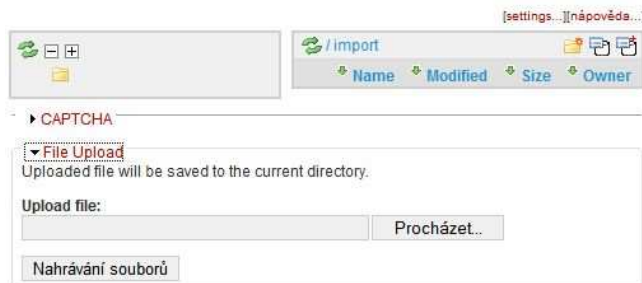

6.7 - Editace textu pomocí editoru TinyMCE

Web File Manager

Tento modul umožňuje uživateli stránek, který nemá přístup na FTP, nahrávat soubory na stránky (obrázky, PDF soubory a další) (obr. 6.8).

Web File Manager

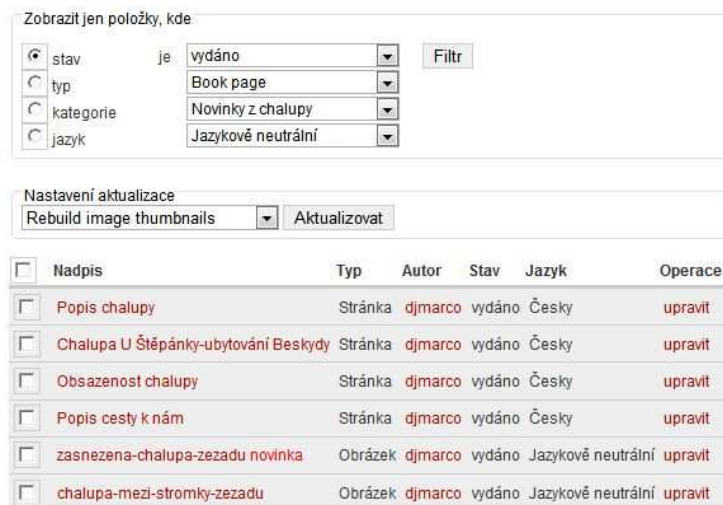
6.8 - Ukázka použití Web File Manager

XML Sitemap

Tento modul vytvoří soubor „sitemap.xml“, ve kterém jsou zahrnuty všechny stránky webu, které chce majitel nechat indexovat vyhledávacími roboty. Těmto stránkám lze přiřadit informaci o datu jejich poslední změny, či určit jejich prioritu na webu.

6.1.2 Správa obsahu

V administrační části Správa obsahu lze nastavovat a vytvářet galerie, typy obsahu, nastavovat posílání příspěvků, editovat RSS exporty, meta tagy a kategorie. Dále pomocí položky Knihy lze spravovat osnovu webu, tzn. organizovat související příspěvky, kde jsou zobrazeny odkazy na sousední stránky v osnově. Jedná se tedy o navigační systém sloužící pro tvorbu a prohlížení strukturovaného obsahu. Nejdůležitější položkou je Obsah, kde je možné editovat veškerý obsah webu bez ohledu na jeho typ (článek, stránka, obrázek). V případě, že web obsahuje mnoho stránek, článků nebo obrázků, lze je filtrovat a následně provádět různé operace, např. schovat, smazat, zobrazit na titulní stránku, nebo zobrazit nejvýše v seznamu (obr. 6.9).

6.9 - Editace obsahu webu

6.1.3 Prvky webu

V této administrační části lze nastavovat vzhled a funkce webu. Pomocí bloků je možné nastavit různé oblasti stránky, od hlavičky, přes menu, obsah, postranní lišty, až po zápatí stránky. Dále je zde možné editovat položky menu, aktivovat nebo deaktivovat moduly, nastavovat vzhled webu a také upravovat URL aliasy.

6.1.4 Uživatelé

Tato administrátorská část se zaměřuje na správu uživatelských účtů, rolí a oprávnění k jednotlivým funkcím webu. Je zde možné vytvářet různé uživatelské role, kterým se přiřadí různé oprávnění, dále vytvářet nebo editovat uživatele.

6.1.5 Nastavení webu

Část administrace zaměřující se na nastavení jednotlivých funkcí a modulů webu. Položky této části se odvíjejí od aktivovaných modulů. Důležité položky jsou:

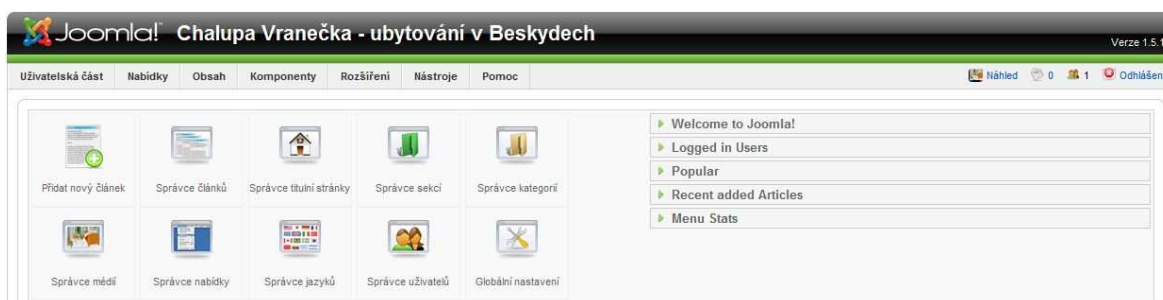
- **Čistá URL** – umožňuje zapnutí nebo vypnutí čisté URL.
- **Informace o webu** – v této položce je potřeba vyplnit základní informace o webu a příp. nastavit úvodní stránku webu.
- **Jazyky** – nastavení jazyků pro obsah a uživatelské rozhraní.
- **Systém souborů** – zde se nastaví cesta k použitým souborům. Výchozí cesta je sites/default/files.
- **Výkon** – nastavení využití casch (paměti) a optimalizace CSS a javascriptu.

6.1.6 Logy

Tato část zobrazuje logované události, dostupné aktualizace nebo umožňuje zobrazit hlášení o stavu webu a případných problémech.

6.2 CMS Joomla

Pod tímto redakčním systémem byl vytvořen projekt chalupy Vranečka. [30] V projektu byla použita aktuální verze Joomla 1.5.11.

6.10 - Administrace stránek chalupy Vranečka

Na rozdíl od Drupalu je vzhled administrace Joomla jednotný a vypadá odlišně od vzhledu webu. Má to své výhody, např. přehlednost a rychlá dostupnost ke všem oblastem webu.

Jak bylo zmíněno v kapitole 4.5.3 Možnosti rozšíření, Joomla poskytuje různé druhy rozšíření. Tato práce se zaměří na rozšíření pomocí modulů a komponent. V tomto CMS se modulem rozumí komponenta nebo soustava komponent, které mají na starosti určitou činnost. Tyto moduly lze dělit na moduly využívané samotnými uživateli nebo moduly určené pro správce. Modulům pro uživatele je možné dále přiřazovat priority, přístupové úrovně, zveřejnit nebo zobrazit pouze přihlášeným uživatelům. Joomla obsahuje moduly, jako jsou: menu, anketa, banners, footer (zápatí), statistiky, sekce, přihlašovací formulář, uživatelské menu, aktuality, hledání a další.

6.2.1 Použité moduly a komponenty v tomto projektu

Phoca Gallery

Komponenta, pomocí které lze vytvářet galerie. Tyto galerie je možné kategorizovat, nastavovat jim různé vzhledy či motivy, přidávat komentáře a hodnocení (obr. 6.11). Výhoda je, že tento modul je v češtině.

6.11 - Modul Phoca Gallery

JCrawler

Komponenta umožňující vytvořit soubor „sitemap.xml“. Pomocí ní lze nastavovat výchozí prioritu stránek, v jaké periodě se budou indexovat a v případě nějaké změny, tuto změnu zaznamenat do souboru „robots.txt“.

Analytics

Modul komunikující s nástrojem Google Analytics k získání statistik ze stránek. Podobně jako u modulu v CMS Drupal.

Phoca Google AdSense

Modul potřebný pro správné zobrazení reklamy AdSense od Google

TinyMCE 2.0

Textový editor, stejný používanému v CMS Drupal.

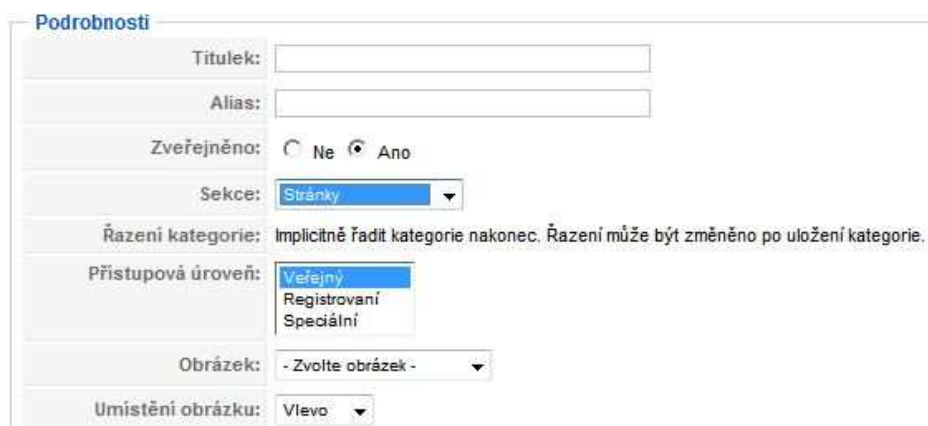
6.2.2 Správce článků

V této části administrace je přehled všech vytvořených článků, které je možné hromadně spravovat. Lze je jednoduše publikovat nebo zakázat jejich zobrazení, určit zda budou

články veřejné nebo pouze pro registrované uživatele, nebo zda budou jednotlivé články zobrazeny na titulní stránce. Správa článků dále zobrazí, kdo článek vytvořil, ve které sekci nebo kategorii se nachází a kolikrát si jej čtenáři přečetli.

6.2.3 Správa sekcí a kategorií

Rozdíl mezi kategorií a sekcí je, že kategorie obsahuje články stejného tématu. Sekce je sbírka těchto kategorií, které k sobě mají vztah. Při vytvoření nové kategorie se vyplní název, alias, zveřejnění, sekce, přístupová úroveň a dále je možné přidat obrázek kategorie (obr. 6.12).

The image shows a Joomla! administration form titled "Podrobnosti" (Details) for creating a new category. The form contains the following fields and options:

- Titulek:** A text input field for the category title.
- Alias:** A text input field for the category alias.
- Zveřejněno:** Radio buttons for "Ne" (No) and "Ano" (Yes), with "Ano" selected.
- Sekce:** A dropdown menu with "Stránky" (Pages) selected.
- Řazení kategorie:** A text field containing the instruction: "Implicitně řadit kategorie nakonec. Řazení může být změněno po uložení kategorie." (Implicitly sort categories at the end. Sorting can be changed after saving the category.)
- Přístupová úroveň:** A dropdown menu with options "Veřejný" (Public), "Registrovaní" (Registered), and "Speciální" (Special).
- Obrázek:** A dropdown menu with the option "- Zvolte obrázek -" (Select image).
- Umístění obrázku:** A dropdown menu with the option "Vlevo" (Left).

6.12 - Vytvoření nové kategorie Joomla

6.2.4 Správce nabídky

Tento správce poskytuje správu veškerého menu. V případě vytvoření nového menu se vyplní unikátní jméno, titulek, popis a jméno modulu. Jméno modulu musí být také unikátní, protože bude používán ve správci modulů, kde je potřeba jej aktivovat.

6.2.5 Správce jazyků

Pomocí správce jazyků se nastavuje jazyk, jak pro uživatelskou část, tak pro část správcovskou.

6.2.6 Správce uživatelů

Pomocí správce uživatelů lze vytvářet nové uživatelské účty, měnit jejich nastavení a oprávnění. Joomla rozděluje uživatele na dvě základní části, správcovská a uživatelská. Každá tato část se dále dělí.

Uživatelská část

- Registrovaný – má přístup k funkcím uživatelské části (posílání článků a odkazů), navíc může přistupovat do oblasti, které nejsou přípustné neregistrovaným uživatelům,
- autor – má přístup pouze k funkcím uživatelské části. Má větší oprávnění jako registrovaný,
- editor – má přístup také k funkcím uživatelské části a navíc smí schvalovat a editovat články,

- publisher – má přístup k funkcím uživatelské části, články smí zveřejňovat.

Správcovská část

- Manager – má přístup ke všem funkcím uživatelské části a navíc má přístup k některým funkcím správcovské části,
- správce – podobně jako manager s tím, že má oprávnění do správcovské části o něco větší,
- super správce – má přístup ke všem oblastem webu, má nejvyšší oprávnění.

6.2.7 Globální nastavení

Globální nastavení se rozděluje na nastavení uživatelské části, systému a serveru.

Nastavení uživatelské části

V této části se nastavují globální informace o webu (titule, meta tagy), použitý textový editor a provádí se nastavení SEO (aktivace přátelských URL).

Nastavení systému

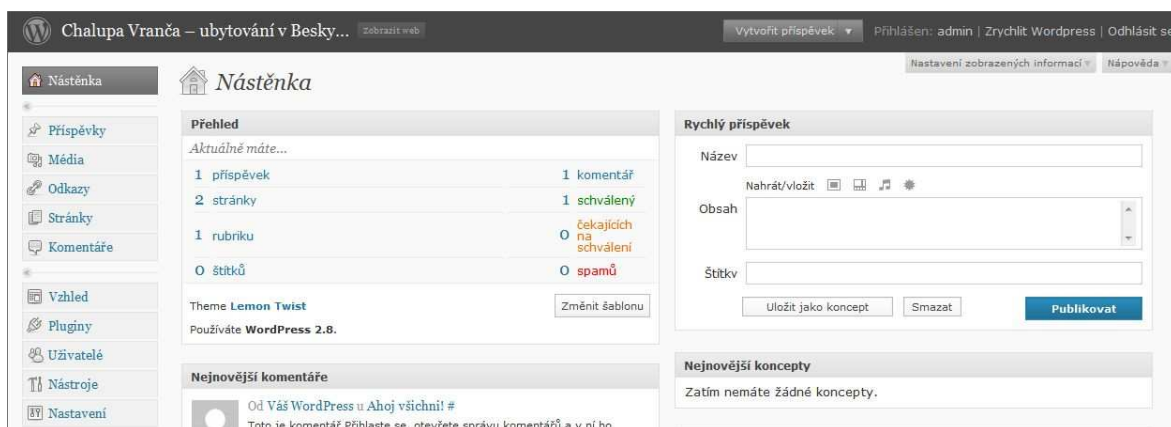
Zde se provádí globální systémová nastavení, nastavení uživatelů, vyrovnávací paměti a nastavení médií (jaké soubory lze nahrávat, maximální velikost souboru),

Nastavení serveru

V této části lze nastavit přístupy k databázi, nastavení FTP, časového pásma, e-mailů a nastavení složky pro dočasné soubory na serveru.

6.3 CMS WordPress

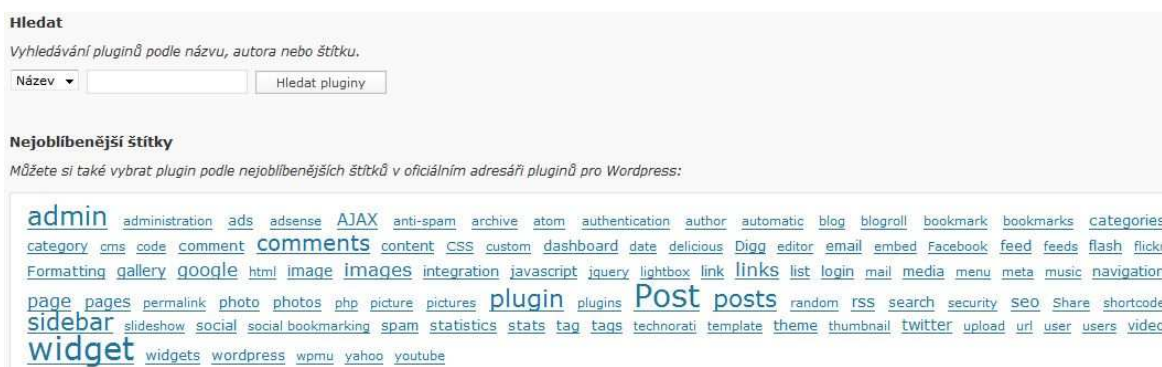
Pomocí redakčního systému WordPress byl vytvořen projekt chalupa Vranča (obr. 6.13). [31]

6.13 - Administrační prostředí projektu chalupa Vranča

WordPress stejně jako Joomla má rozdílný vzhled správcovské části a části uživatelské. Tento systém je použit hlavně z důvodu přehlednosti. Správce má na výběr ze dvou barevných témat, tmavě šedá nebo modrá. Úvodní nástěnka informuje o počtu příspěvků, komentářů, rubrik a jejich poslední aktualizaci.

Instalace rozšiřujících pluginů se provádí pomocí administrace. Pluginy lze vyhledat na serveru WordPressu pomocí administrace (obr. 6.14) nebo nahrát instalační balíček v podobě *.zip souboru a zrovna jej nainstalovat (obr. 6.15).

6.14 - Vyhledávání pluginů na serveru WordPressu

6.15 - Instalace pluginu ve WordPressu

6.3.1 Použité pluginy

AdSense manager

Jedná se o plugin, který spravuje reklamní systém od Googlu.

Akismet

před instalací pluginu je nutné vygenerovat od wordpress.com API klíč. Toto slouží pro ověření uživatele pluginu. Plugin má na starosti porovnávat komentáře s databází služby Akismet a rozlišuje, zda se jedná, či nejedná o SPAM.

All in One SEO pack

Plugin, který umožňuje optimalizovat webové stránky pro vyhledávače.

Google XML sitemaps

Tento plugin vytvoří soubor sitemap.xml, který ve svém kódu obsahuje mapu stránek (sitemap), které budou indexovat vyhledávací roboti různých vyhledávačů. Tímto souborem se robotům usnadní práce v procházení stránek webu.

Google analyticsator

Plugin sloužící ke komunikaci nástroje Google Analytics a webových stránek. Poskytuje veškeré statistiky návštěvnosti stránek.

NextGEN Gallery

Plugin, pomocí kterého lze vytvořit fotogalerii. Tento plugin je přeložen i do češtiny.

6.3.2 Příspěvky

Nabídka příspěvky obsahuje přehled vytvořených příspěvků, štítků a rubrik. Příspěvkem se rozumí klasický článek. Štítky se používají na webu v tzv. oblaku štítků. Je to blok odkazů, které jsou velké podle počtu jejich výskytu na webu (obr. 6.14). Štítky je možné použít u témat, která podporují widgety (dynamické nástroje, umisťující se většinou v menu) nebo vložení přímo do zdrojového kódu tématu vzhledu. Rubrika je organizační prvek článků, pomocí níž lze třídit obsah webu.

6.3.3 Vzhled

Tato nabídka umožňuje kompletní správu instalovaných šablon (témat), lze také upravovat jednotlivé soubory šablony (např. kaskádové styly). Instalace probíhá stejně jako instalace pluginu, balík archívu se nahraje a aktivuje. Poslední položkou vzhledu je správa Widgetů. Widgety jsou zobrazeny pouze, jestliže jsou podporovány aktivovanou šablonou.

6.3.4 Uživatelé

WordPress umožňuje pouze 5 úrovní uživatelského oprávnění:

- subscriber (návštěvník) – může číst a vytvářet komentáře,
- contributor (spolupracovník) – může psát příspěvky, ale nemůže je publikovat,
- author (redaktor) – může své příspěvky publikovat a spravovat,
- editor (šéfredaktor) – může navíc zasahovat do příspěvků jiných uživatelů,
- administrátor – má přístup ke všem příspěvkům, svých i ostatních uživatelů, tak také přístup do administrátorské části.

6.3.5 Nastavení

Nabídka nastavení umožňuje nastavovat obecné informace o webu, možnosti čtení a publikování, přidávání komentářů. Dále nabízí možnost v položce „Viditelnost“ zobrazit web pouze pro uživatele, kteří zadali adresu webu nebo druhá varianta, že web můžou procházet indexovací roboti vyhledávačů.

Poslední zde zmíněnou položkou je „Trvalé odkazy“. Tato položka je důležitá při použití a aplikaci SEO a tvorbě přátelských adres URL (obr. 6.16).

Základní nastavení

☐	Výchozí	<code>https://127.0.0.1/wordpress/?p=123</code>
☐	Datum a název	<code>https://127.0.0.1/wordpress/2009/06/17/sample-post/</code>
☐	Rok, měsíc a název	<code>https://127.0.0.1/wordpress/2009/06/sample-post/</code>
☐	Číselné	<code>https://127.0.0.1/wordpress/archives/123</code>
☒	Vlastní struktura	/postname%/%post_id%/

6.16 - Nastavení trvalých odkazů v CMS WordPress

7 Srovnání redakčních systémů

Největšími konkurenty na trhu redakčních systémů jsou Drupal a Joomla, proto bude nejprve provedeno jejich individuální srovnání.

7.1 Srovnání Joomla vs. Drupal

Joomla		Drupal	
Klady	Zápory	Klady	Zápory
Jednoduchá pro začátečníky	Složitější úpravy v jádru, pokud je potřeba něco upravit	Jednodušší úprava jádra, jestliže má člověk alespoň trochu znalosti PHP a javascriptu	Pro začínajícího uživatele složitý CMS
Nenáročnost na server	Složitý systém aplikace SEO + Slabší podpora meta tagů	Jednoduchá práce se SEO + Velmi dobře zpracované meta tagy a keywords	Náročnější na systémové požadavky, více zatěžuje server
Optimalizovaná databáze	Složitá instalace při vytváření více jak jedné instance na jedné databázi	Větší podpora v hostingu	Časově náročnější na instalaci a nastavení
	Slabší zpracování CSS		Je potřeba dobré znalosti CSS pro úpravu šablon
			Schází zpětná kompatibilita se staršími verzemi

7.1 - Srovnání Joomla a Drupalu z pohledu autora

Joomla a Drupal jsou největší konkurenti ke srovnávání. Každý má svou skupinu uživatelů, kteří si hájí vždy svůj CMS. Oba mají své výhody a nevýhody. [22] [23]

Srovnávané CMS lze porovnat podle způsobu použití. Drupal je zaměřen spíše na rozsáhlejší projekty, např. typu sociální sítě, je v tomhle směru použitelnější než Joomla. Ta je zaměřena více na jednoduché webové stránky nebo portály. Z tohoto nevyplývá, že

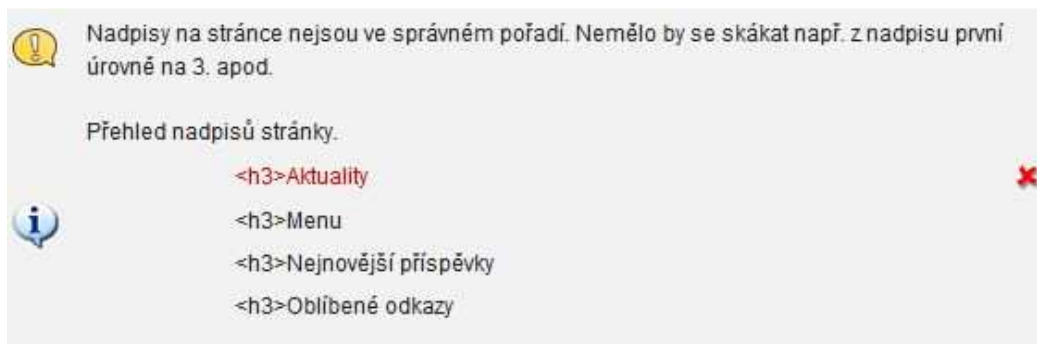

nelze Drupal nebo Joomla použít pro jakýkoli projekt, ale pouze poukazuje, v čem mají tyto redakční systémy přednosti.

Dalším pohledem srovnání bude správa uživatelů a jejich oprávnění. Drupal nabízí vynikající správu uživatelských práv. Umožňuje vytvořit uživatelské role, kterým lze jednotlivě přiřadit oprávnění k vykonávání určité činnosti. Dále pak je možné tyto role přiřadit uživatelům. Konkurent Joomla nabízí pouze tři druhy oprávnění pro správce a čtyři druhy pro uživatele stránek. Z tohoto pohledu má Joomla co dohánět.

V instalaci rozšíření vítězí naopak Joomla, poskytuje jednoduché nahrávání pomocí administrace, archivovaného instalačního balíku. V Drupalu je potřeba složitě kopírovat moduly přes FTP a následně je aktivovat v administraci modulu. Pro začátečníka je tato skutečnost velkým mínusem.

Aplikace SEO je příjemnější v Drupalu, není potřeba se ohlížet na strukturu šablony jako v Joomla (obr. 7.2). K vygenerování přátelské adresy URL poskytují oba CMS rozšiřující moduly.

7.2 - Analýza zdrojového kódu projektu chalupa Vranečka pomocí nástroje seo-servis.cz

Jak už bylo mnohokrát zmíněno, tyto dva redakční systémy patří na vrchol mezi redakčními systémy. Je pouze otázkou vkusu, který systém si vybrat.

7.2 Komplexní srovnání

V této práci byly vybrány, podle autora, nejpoužívanější redakční systémy v České republice. Každý má své výhody a nevýhody. V této podkapitole se bude autor snažit provést komplexní srovnání vybraných systémů.

Když bude uvažováno od prvo počátku, lze provést srovnání podle složitosti instalace. V kapitole 3 Instalace redakčních systémů je popsán postup instalace všech probíraných CMS. Většina systémů má postup instalace podobný (pomocí průvodce), pouze u českého zástupce phpRS je instalace složitější a je potřeba zasáhnout do nastavení konfiguračního skriptu. Dále u některých redakčních systémů je potřeba vytvořit výše zmíněný skript, viz Drupal. Pro správnou funkčnost a dokončení instalace je potřeba u některých smazat instalační složku, viz Joomla, phpBB a CMS Made Simple.

Srovnání po stránce administrace je složitější. Systémy CMS Made Simple a Joomla mají strukturu administrace téměř shodnou. Je už pouze otázkou vkusu, zda je lepší ten nebo onen CMS. Joomla disponuje větší podporou v rozšíření systému, naopak CMS Made Simple má lépe zpracovanou správu uživatelů a oprávnění. Dalšími CMS s podobnou strukturou uspořádání administrace jsou WordPress a phpBB. Na úvodní stránce nabízí oba systémy informace a přehledy o webu a v levé části se nachází menu administrace. WordPress je spíše zaměřen na tvorbu webu se strukturou blogu, zatím co phpBB je vyloženě zaměřen na diskusní fóra. CMS Drupal má úplně rozdílný systém administrace než výše uvedené systémy, lze ji rozdělit podle úkolů nebo podle aktivovaných modulů. Tento systém uspořádání nemusí být přehledný pro začínající uživatele. Posledním srovnávaným systémem je phpRS, který má specifickou administraci. Pro začínajícího uživatele velmi přehledný systém. Zkušený uživatel, kterému tento systém nevyhovuje a má znalosti programování v PHP, si může strukturu administrace změnit ve zdrojovém kódu.

Všechny výše uvedené CMS lze rozšiřovat pomocí modulů. Většina CMS poskytuje implementaci modulu přes administrační rozhraní ve správci modulů, bez použití rozhraní FTP. Mezi tyto CMS patří Joomla, WordPress, CMS Made Simple. CMS Joomla a WordPress umí importovat instalační balík komprimovaný v souboru s příponou *.zip. CMS Made Simple používá k importu nového modulu soubor s příponou *.xml. V redakčních systémech Drupal a phpRS je potřeba kopírovat obsah instalačního balíku pomocí FTP do složky modulu na serveru a dále je nutná jejich aktivace ve správci modulů. CMS phpBB je také možné rozšiřovat pomocí modulů, ale administrace tohoto CMS to přímo nedovoluje. Je nutné vstoupit přímo do zdrojového kódu a zde vložit kód modulu. Pro uživatele phpBB, kteří nemají zkušenosti s programováním v PHP, tuto možnost autor nedoporučuje.

Správa obsahu je všech systémech obdobná, vše je pouze otázkou zvyku na určitý CMS.

Závěr

Na závěr se potřeba si uvědomit, jaký projekt je potřeba vytvořit, na jakou oblast uživatelů nebo návštěvníků se bude zaměřovat a co se od něj očekává. Tohle jsou základní otázky, které určují výběr toho pravého redakčního systému.

Jestliže je cílem projektu vytvořit diskusní fórum, bez ohledu na počet uživatelů, je bezesporu nejlepším redakčním systémem phpBB. Pro tuto oblast je výjimečný svou jednoduchostí a také nenáročností na server. Není také potřeba se zamýšlet nad bezpečností diskuse, protože tento CMS má perfektně vymyšlený bezpečnostní systém, např. k ochraně proti SPAMU slouží funkce CAPTCHA (funkce ověřování).

Redakční systém phpRS byl popsán v této práci jako jediný český zástupce. Jedná se o starší CMS a je nutno poznamenat, že se to na jeho vzhledu, funkcích a rozsahu použití velmi projevuje. Tento redakční systém autor doporučuje spíše hloubavějšímu člověku, který umí alespoň částečně programovat v jazyku PHP, není pro něj problém si určité funkce naprogramovat podle jeho představ a nevádí mu vzhled a struktura administrace. Důvody, proč si vybrat tento CMS, jsou minimální požadavky na systémové vlastnosti serveru nebo celková přehlednost a jednoduchost systému.

Dalším probíraným redakčním systémem byl CMS Made Simple. Tento CMS patří podle mínění autora mezi nejlepší CMS, co se týče administračního prostředí. Překlad do češtiny je vynikající, i pro začátečníka je administrace přehledná, rozšíření o další funkce se provádí přes administraci pomocí XML souborů, editace textu pomocí WYSIWYG editoru TinyMCE je podobná jako v klasickém textovém editoru na PC. Ve správě uživatelů lze vytvářet uživatelské skupiny, těm přiřazovat určitá práva a následně je možné nové nebo stávající uživatele do těchto skupin přidat. Důvody, proč si tento CMS nevybrat, jsou „zatím“ problematická čeština v uživatelské části, minimální česká podpora a malá rozšířenost mezi českými uživateli.

WordPress zastává silného konkurenta při výběru redakčního systému, proto byl také použit v praktické části. Je sice znát pozůstatky z dob, kdy se zaměřoval spíše na správu blogů, ale to pro administraci není žádný problém, spíše naopak. Disponuje přehledností a jednoduchostí. Nevýhodou jsou vyšší systémové nároky, proto je potřeba před výběrem hostingu zkontrolovat kompatibilitu.

Cílem bakalářské práce je vytvoření přehledu redakčních a publikačních systémů používaných pro správu webu, vyzkoušet jejich použití v praxi a poukázat na rozdíly. Tyto cíle se podařilo splnit.

Na závěr zbývá už jen doporučit, kterého ze dvou největších rivalů použít. Joomla nebo Drupal? Pokud je čtenář začátečník s redakčními systémy, doporučí autor použití CMS Joomla. Jestliže je čtenář člověk zdatnější v používání redakčních systémů a jeho nároky na CMS jsou vyšší, rozhodně lze doporučit CMS Drupal. V obou případech nebude špatnou volbou ani CMS WordPress.

Doporučení plynoucí z této práce jsou pouze subjektivními názory autora.

Seznam obrázků a tabulek

2.1 - Instalace VertrigoServu.....	7
2.2 - Spuštění a restart VertrigoServu	8
2.3 - Nastavení VertrigoServu	8
2.4 - Úvodní obrazovka phpMyAdmin	9
3.1 - Administrační prostředí CMS phpBB	11
3.2 - Vytvoření databáze v phpMyAdmin	12
3.3 - Instalace phpRS.....	12
3.4 - Zpráva o průběhu instalace databáze	12
3.5 - Nastavení souboru config.php v phpRS.....	13
3.6 - Administrační prostředí phpRS	13
3.7 - Administrační prostředí CMS Made Simple.....	14
3.8 - Administrační prostředí CMS WordPress.....	15
3.9 - Administrační prostředí CMS Joomla.....	16
3.10 - Administrace CMS Drupal.....	16
3.11 - Instalace Webnode	17
3.12 - Registrační formulář služby blog.cz.....	18
3.13 - nastavení rozvržení stránky ve službě blog.cz	18
4.1 - Správa pluginů v CMS phpRS	22
4.2 - Úvodní stránka phpRS	22
4.3 - Instalace modulu v CMS Made Simple.....	23
4.4 - Úvodní stránka CMS Made Simple	24
4.5 - Instalace rozšíření v Joomla	27
4.6 - Aktivování modulů v Drupalu	30
5.1 - Nabídka služeb BlueBoard.cz	31
5.2 - Nastavení aplikace počasí, její zdrojový kód a koncový výsledek	32
5.3 - Editace stránky Webnode.....	33
5.4 - Editace textu pomocí Webnode.....	33
5.5 - Vytvoření a editace článku.....	34
5.6 - Nastavení blogu.....	34
6.1 - Administrace Drupalu	35
6.2 - Nastavení modulu Captcha	36
6.3 - Galerie na stránkách chalupy U Štěpánky.....	37
6.4 - Ukázka vloženého rámu na stránkách chalupy U Štěpánky	37
6.5 - Zdrojový kód pro umístění rámu na stránkách	37
6.6 - Ukázka použitých URL aliasů.....	38
6.7 - Editace textu pomocí editoru TinyMCE	38
6.8 - Ukázka použití Web File Manager.....	39
6.9 - Editace obsahu webu.....	39
6.10 - Administrace stránek chalupy Vranečka.....	40
6.11 - Modul Phoca Gallery	41
6.12 - Vytvoření nové kategorie Joomla	42
6.13 - Administrační prostředí projektu chalupa Vranča	43

6.14 - Vyhledávání pluginů na serveru WordPressu	44
6.15 - Instalace pluginu ve WordPressu	44
6.17 - Nastavení trvalých odkazů v CMS WordPress	46
7.1 - Srovnání Joomla a Drupalu z pohledu autora	47
7.2 - Analýza zdrojového kódu projektu chalupa Vranečka pomocí nástroje seo-servis.cz	48

Literatura

- [1] What is CMS. *Enterprise content management*. [Online] 2008. [Citace: 3. 1 2009.] <http://www.contentmanager.eu.com/cms.htm>.
- [2] What is content management system. *SearchSOA.com*. [Online] 2009. [Citace: 6. 1 2009.] http://searchsoa.techtarget.com/sDefinition/0,,sid26_gci508916,00.html.
- [3] PHP CMS demos. *opensourceCMS*. [Online] 2002 - 2009. [Citace: 27. 4 2009.] <http://php.opensourcecms.com/>.
- [4] **Wikipedie.cz**. Webhosting. *Otevřená encyklopedie Wikipedie*. [Online]
- [5] Stáhnout phpBB. *phpBB.cz*. [Online] 2008. [Citace: 12. 1 2009.] <http://www.phpbb.cz/stahnout/>.
- [6] **Lukáš, Jiří**. Super Svět: IT server, phpRS projekt. *Super Svět*. [Online] 2008. [Citace: 15. 3 2009.] <http://www.supersvet.cz/download.php>.
- [7] Download. *CMS Made Simple*. [Online] 2009. [Citace: 24. 2 2009.] <http://dev.cmsmadesimple.org/project/files/6>.
- [8] Ke stažení. *Wordpress cz*. [Online] 2009. [Citace: 3. 4 2009.] <http://www.cwordpress.cz/ke-stazeni>.
- [9] Download. *WordPress*. [Online] [Citace: 13. 2 2009.] <http://wordpress.org/download/>.
- [10] Download Joomla. *Joomla!* [Online] 2009. [Citace: 2. 10 2008.] <http://www.joomla.org/download.html>.
- [11] **Vit, Svatopluk**. Joomla Translations files. *Joomla Code - Projects - Files*. [Online] 2009. [Citace: 28. 5 2009.] http://joomlacode.org/gf/project/jtranslation/frs/?action=FrsReleaseView&release_id=6210
- [12] Drupal project. *Drupal.org*. [Online] 2009. [Citace: 28. 5 2009.] <http://drupal.org/project/drupal>.
- [13] Czech translation Drupal. *Drupal.org*. [Online] 29. 9 2008. [Citace: 28. 5 2009.] <http://drupal.org/project/cs>.
- [14] O phpBB - Historie. *phpBB*. [Online] phpBB Group, 2007. [Citace: 28. 4 2009.] <http://www.phpbb.cz/o-phpbb/historie/>.
- [15] **Lukáš, Jiří**. Dokumentace k phpRS systému. *supersvet.cz*. [Online] 2007. <http://www.supersvet.cz/dokumentace/>.
- [16] Základní vlastnosti phpRS. *Redakční systém a publikační systém phpRS*. [Online] [Citace: 23. 5 2009.] <http://www.supersvet.cz/phprs/vlastnosti.php>.

- [17] Download sekce. *phpRS: community web*. [Online] 30. 3 2009. [Citace: 2. 5 2009.] <http://www.phprs.cz/magazin/download.php>.
- [18] Vlastnosti CMS Made Simple. *CMS Made Simple Czech Site*. [Online] 2009. [Citace: 24. 5 2009.] <http://www.cmsmadesimple.cz/vlastnosti/>.
- [19] Features Overview. *joomla.org*. [Online] [Citace: 4. 3 2009.] <http://www.joomla.org/about-joomla/core-features.html> .
- [20] **Randa, Jiří Zralý a Tomáš.** O systému. *BlueBoard.cz*. [Online] [Citace: 2. 4 2009.] <http://blueboard.cz/about>.
- [21] Výhody systému Webnode. *Webnode*. [Online] <http://www.webnode.cz/informace/>.
- [22] **Svatas.** Smysluplné srovnání dvou CMS. *Root.cz*. [Online] 4. 4 2008. [Citace: 10. 4 2009.] <http://svatas.blog.root.cz/2008/04/04/smysluplne-srovnani-dvou-cms/>.
- [23] **Kratochvíl, Ing. Petr.** Porovnání funkcí CMS Joomla a Drupal. *Ing. Petr Kratochvíl - website*. [Online] 2. 9 2008. [Citace: 23. 5 2009.] <http://www.krato.cz/porovnaní-funkci-cms-joomla-drupal>.
- [24] **Wikipedie.org.** WYSIWYG - Wikipedie, otevřená encyklopedie. *Wikipedie, otevřená encyklopedie*. [Online] 30. 4 2009. [Citace: 20. 5 2009.] <http://cs.wikipedia.org/wiki/WYSIWYG>.
- [25] **navody.c4.cz.** PHP - register_globals. *navody.c4.cz*. [Online] 2007 - 2009. [Citace: 21. 4 2009.] http://navody.c4.cz/register_globals.
- [26] **C4, Návod pro.** safe_mode | PHP. *Návody pro C4*. [Online] 2007. [Citace: 12. 3 2009.] http://navody.c4.cz/safe_mode.
- [27] BBCode - Wikipedie, otevřená encyklopedie. *Wikipedie, otevřená encyklopedie*. [Online] 22. 12 2008. [Citace: 15. 5 2009.] <http://cs.wikipedia.org/wiki/BBCode>.
- [28] **Marek Helienek.** Chalupa U Štěpánky-ubytování Beskydy. [Online] 2009. [Citace: 31. 5. 2009.] <http://www.ubytovani-chalupa-beskydy.cz>.
- [29] TinyMCE – editor pro fajnšmekry i běžné uživatele. *Drupal.org* [Online] 8. 10. 2006. [Citace: 12. 5. 2009] <http://www.drupal.cz/clanky/moduly/tinymce-editor-pro-fajnšmekry-i-bezne-uzivatele>.
- [30] **Marek Helienek.** Chalupa Vranečka - ubytování v Beskydech. [Online] 2009. [Citace: 31. 5. 2009.] <http://www.ubytovanichalupa.cz>.
- [31] **Marek Helienek.** Chalupa Vranča - ubytování na chalupě Beskydech. *chalupa-beskydy.cz*. [Online] 2009. [Citace 31. 5. 2009] <http://www.chalupa-beskydy.cz>.

Přílohy:

Slovník

WYSIWYG – je akronym anglické věty „What you see is what you get“, česky „co vidíš, to dostaneš“. Tato zkratka označuje způsob editace dokumentů v počítači, při kterém je verze zobrazená na obrazovce vzhledově totožná s výslednou verzí dokumentu. [24]

Jazyková mutace - znamená překlad do zvoleného jazyka, např. češtiny.

register_globals – direktiva register_globals může nabývat dvou hodnot, buď zapnuto, nebo vypnuto. Pokud je register_globals zapnuté, znamená to, že k proměnným z odeslaných formulářů, k proměnným v URL a jiným podobným proměnným (např. z cookies) je možné přistupovat přímo přes název proměnné, např. přes \$heslo. Když je register_globals vypnuté, tak je možné přistupovat jen přes superglobální pole, např. přes \$_POST["heslo"], \$_GET["heslo"], \$_COOKIES["heslo"] nebo \$_SERVER["heslo"]. [25]

safe_mode – je konfigurační direktiva, která nabývá hodnot zapnuto nebo vypnuto. Zapnutá direktiva znamená lepší zabezpečení sdíleného hostingového serveru. [26]

BBCode (zkratka z Bulletin Board Code – anglicky doslova kód nástěnek, resp. online diskusí) – je značkovací jazyk používaný pro formátování příspěvků na mnoha online diskusních fórech. Značky jsou uzavírány do hranatých závorek a po odeslání příspěvku jsou transformovány na jazyk, který webový prohlížeč dovede interpretovat (tj. HTML, resp. XHTML). [27]

Sociální síť - z angličtiny social networking, je to komunitní web, např. Facebook, kde se setkává více lidí a sdílejí si své informace nebo soubory.

SEO - (Search Engine Optimization) v překladu tento pojem znamená optimalizaci webových stránek pro vyhledávače. Jedná se o techniku, která zajistí vlastníkově stránek lepší pozici ve výsledcích hledání internetového vyhledávače. Jakmile se stránky zobrazí uživateli na prvních pozicích, je větší pravděpodobnost, že navštíví naše stránky a stane se případně klientem.

Google Analytics – je nástroj poskytující sledování přístupů uživatelů na stránky a následnou analýzu těchto přístupů. Umožňuje zjistit, odkud návštěvníci přicházejí, identifikovat geografický trh, porovnat klíčová slova s cílenou kampaní, sledovat umístění reklamy na stránkách (komunikace se službou AdWords) a v neposlední řadě umožňuje využít interní vyhledávání na stránkách.

Instalace redakčních systémů v obrazové podobě

Popis instalace v obrazové podobě je přiložen na CD k bakalářské práci spolu s instalačními soubory redakčních systémů.